

Sametingets plenum

Møtebok 4/97

Tid: 25. - 28. november 1997

Sted: Samelandssenteret, Kárášjohka

- Sak 36/97 Konstituering
 - navneopprop, permisjoner, innkalte vararepresentanter
 - godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 37/97 Endelig godkjenning av fullmakter for representanter og vararepresentanter i valgkrets 13 Sør-Norge
- Sak 38/97 Sametingsrådets tiltredelseserklæring, herunder beretning om virksomheten
- Sak 39/97 Spørsmål til Sametingsrådet i hht. forretningsorden § 26
- Sak 40/97 Kunngjøring av nye saker
- Sak 41/97 Sametingets organisering - drøfting
- Sak 42/97 Samisk barne- og ungdomsplan
- Sak 43/97 Budsjett 1998 - Fordeling
- Sak 44/97 Fastsettelse av lønn for president og visepresident
- Sak 45/97 Sametingets forslag til statsbudsjettet for 1999
- Sak 46/97 Oppnevning av Sametingets underliggende råd
- Sak 47/97 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget
- Sak 48/97 Aursundsaken - Trusselen fra norske domstoler og norsk lovgivning mot sørsamenes kulturgrunnlag

Møtesekvenser

Tid	Sak	Side
25. november 1997 kl. 09.00- 12.00	36/97	3-5
	37/97	6
	38/97	7-8
25. november 1997 kl. 15.00 - 18.00	38/97 forts.	
	39/97	8-10
	40/97	12-19
26. november 1997 kl. 09.00 - 12.10	41/97	20-21
27. november 1997 kl. 09.00 - 12.00	42/97	22-25
27. november 1997 kl. 15.00 - 18.45	43/97	26-33
	44/97	34-35
	48/97	52-57
28. november 1997 kl. 09.00 - 13.00	47/97	50-51
	46/97	48-49
	45/97	36-47

Sign: SS / ELN

Sak 36/97 Konstituering

Saken påbegynt 25. november 1997 kl. 09.20.

Representanter

Følgende representanter var tilstede ved konstitueringen:

1. Berit Ranveig Nilssen
2. Magnhild Mathisen
3. Olav M. Dikkanen
4. Elisabeth Hegge Guttorm vararepresentant for Steinar Pedersen
5. Marie Therese N. Aslaksen
6. Nils Henrik Måsø
7. Ragnhild Nystad
8. Egil Olli
9. Áile Javo vararepresentant for John Henrik Eira
10. Ole Henrik Magga
11. Per A. Bæhr tok sete 25.11.97 kl. 09.29, sak 38/97
12. Isak M. O. Hætta
13. Sverre Andersen vararepresentant for Josef Vedhugnes
14. Peder Mathisen
15. Geir Liland
16. Willy Olsen
17. Inge Arne Eriksen
18. Eva Josefsen
19. Geir Tommy Pedersen
20. Willy Ørnebakk
21. Tor Nilsen
22. Sven Roald Nystø
23. Margreta Påve Kristiansen
24. Randi Skum
25. Asbjørg Skåden
26. Ove Johnsen
27. Arvid Skjellhaug
28. Per Solli
29. Magne A. S. Huuva
30. Roger Pedersen
31. Ing-Lill Pavall
32. Amund Eriksen
33. Nils O. Nilsen
34. Jarle Jonassen
35. Einar Lifjell
36. Leif Elsvatn
37. Birger Nymo
38. Johan Mikkel Sara
39. Laila Gunilla Wilks

Sign: SS / EIN

Innvilgede permisjoner

Representant nr. 4 Steinar Pedersen innvilget permisjon 25. - 28. november 1997.
Representant nr. 9 John Henrik Eira innvilget permisjon 25. - 28. november 1997.
Representant nr. 13 Josef Vedhugnes innvilget permisjon 25. - 28. november 1997.
Representant nr. 34 Jarle Jonassen innvilget permisjon 26. - 28. november 1997.
Representant nr. 16 Willy Olsen innvilget permisjon 27. - 28. november 1997.
Representant nr. 12 Isak Mathis O. Hætta innvilget permisjon 27. november 1997 kl. 09.00 - 15.00.

Vararepresentanter

For representant nr. 4 Steinar Pedersen møtte Elisabeth Hegge Guttorm.
For representant nr. 9 John Henrik Eira møtte Áile Javo.
For representant nr. 13 Josef Vedhugnes møtte Sverre Andersen.
For representant nr. 16 Willy Olsen møtte Per Edvin Varsi 27. - 28. november 1997.
For representant nr. 34 Jarle Jonassen møtte Inge Even Danielsen 26. - 28. november.

Sign: SS / EKN

I. Dokumenter

- Møteinnkalling av 03.11.97 med innstilling til sakliste.

II. Innleverte forslag**Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget:**

Innkalling av 03.11.97 med sakliste, samt følgende tilleggssak:

Sak 47/97 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget

III. Votering

Av 39 representanter var 38 tilstede.

1. Godkjenning av innkalling
Innkallingen av 03.11.97 ble enstemmig godkjent
2. Godkjenning av sakliste
Sakslisten som fulgte innkalling, samt tilleggssak 47/97, ble enstemmig godkjent.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Johan Mikkel Sara, saksordfører	
2.	Egil Olli	
3.	Sven-Roald Nystø	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Innkalling av 3.11.97 med sakliste og tilleggssak 47/97, ble enstemmig godkjent.

Saken ble avsluttet 25. november 1997 kl. 09.25.

Sign: SS / EKN

Sak 37/97 Endelig godkjenning av fullmakter for representanter og vararepresentanter i valgkrets 13 Sør-Norge

Saken påbegynt 25. november 1997 kl. 09.25.

I. Dokumenter

- Fullmaktskomiteens innstilling av 24. november 1997

II. Innleverte forslag

Fullmaktskomiteens innstilling overfor Sametinget:

Fullmaktene for representantene og vararepresentantene for valgkrets 13 Sør-Norge godkjennes.

III. Votering

Av 39 representanter var 38 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Fullmaktskomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Randi Skum, saksordfører	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Fullmaktene for representantene og vararepresentantene for valgkrets 13 Sør-Norge godkjennes.

Saken avsluttet 25. november 1997 kl. 09.29.

Sign: SS / EKN

Sak 38/97 Sametingets tiltredelseserklæring, herunder beretning om virksomheten

Saken påbegynt 25. november 1997 kl. 09.29.

I. Dokumenter

- Sametingsrådets tiltredelseserklæring med beretning om virksomheten

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Sametingsrådets tiltredelseserklæring med beretning om virksomheten tas til etterretning.

III. Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Sametingsrådet innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Sven-Roald Nystø, saksordfører	
2.	Ole Henrik Magga	
3.	Egil Olli	
4.	Willy Olsen	
5.	Nils Henrik Måsø	
6.	Leif Elsvatn	
7.	Roger Pedersen	
8.	Amund Eriksen	
9.	Per Solli	Nils Henrik Måsø
		Eva Josefsen
		Sven-Roald Nystø
		Berit Ranveig Nilssen
		Per Solli
10.	Inge Arne Eriksen	Ing-Lill Pavall
		Geir Tommy Pedersen
11.	Eva Josefsen	Willy Olsen
		Inge Arne Eriksen
		Eva Josefsen
12.	Willy Ørnebakk	
13.	Magnhild Mathisen	Roger Pedersen
		Magnhild Mathisen

Sign: SS / ERN

14.	Einar Lifjell	
15.	Sverre Andersen	
16.	Ragnhild Nystad	
17.	Ing-Lill Pavall	
18.	Berit Ranveig Nilssen	
19.	Egil Olli	
20.	Ragnhild Nystad	
21.	Sven-Roald Nystø	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Sametingsrådets tiltredelseserklæring med beretning om virksomheten tas til etterretning.

Saken avsluttet 25. november 1997 kl. 15.35.

Sign: SS / EKN

Sak 39/97 Spørsmål til Sametingsrådet i hht. forretningsorden

§ 26

Saken påbegynt 25. november 1997 kl. 15.35.

I. Dokumenter

- Representant Per Solli, AP's sametingsgruppe, innkommet 17.11.97
- Representant Per Solli, AP's sametingsgruppe, innkommet 17.11.97

II. Innleverte spørsmål, svar og eventuelle forslag

Spørsmål fra Per Solli, AP's sametingsgruppe:

ANGÅENDE NOU 1995:6 PLAN FOR HELSE- OG SOSIALTJENESTER TIL DEN SAMISKE BEFOLKNING I NORGE

Jeg vil med dette spørre rådet hvor langt Sosial- og helsedepartementet (SHD) er kommet i organiseringa og gjennomføringa av «Plan for helse- og sosialtjenester til den samiske befolkning i Norge»?

Er Sametingsrådet fornøyd med den innflytelse Sametinget har i arbeidet med planen og er det i tråd med Sametingets vedtak i sak 9/96?

Har Sametinget i dag noen organ som kan være premissgivere og pådrivere overfor SHD i det videre arbeidet med planen?

Sametingsrådets svar til Per Solli, AP's sametingsgruppe:

I sak R 24/97 Plan for helse og sosialtjenester for den samiske befolkning i Norge - oppfølging, har Sametingsrådet kommet med en del krav ovenfor Sosial- og helsedepartementet. Dette skjedde etter at Sametingsrådet hadde fått tilbakemelding fra referansegruppen om at de ikke var fornøyd med departementets oppfølging av saken. I tråd med tingets vedtak i sak 9/96 ba rådet om at NOU 1995:6 følges opp med en egen stortingsmelding, og at departementet avsetter ressurser til et grundig oppfølgingsarbeid.

Tidligere sametingspresident Ole Henrik Magga har i møte med daværende sosialminister Hill-Martha Solberg 29. april 1997, gjentatt Sametingets krav om grundig oppfølging av NOU 1995:6. Konklusjonen på møtet var at departementet sammen med referansegruppen planlegger det videre oppfølgingsarbeidet. På møtet var det også enighet om at en tok sikte på å opprette et prosjektstyre når forberedelsesarbeidet var gjort, og at departementet skulle videreføre dette arbeidet. Det ble lovet et referat fra møtet som til dags dato ikke er mottatt.

I budsjettet for 1997 var det avsatt midler til oppfølging av NOU 1995:6. Sametinget har ikke hatt noen innflytelse på bruken av disse midlene, og har heller ikke fått informasjon om hvordan midlene er disponert.

På grunn av den uavklarte situasjonen ba rådet om et møte med helseministeren. På et slikt møte ville det også være naturlig å diskutere de 5 mill. kronene som er foreslått i budsjettet for 1998.

Visepresidenten var 6. november i møte med helseminister Høybråten, hvor konkret oppfølging av Samisk helse- og sosialplan (NOU 1995:6) ble diskutert. Visepresidenten etterlyste departementets holdning til Sametingets vedtak i saken, hvor bl.a. Sametingets rolle og konkret oppfølging av planen er beskrevet. Konkret vektla visepresidenten at det bør opprettes et prosjektstyre med prosjektleder som skal koordinere arbeidet for Sametinget. Jf.

Sign: SS / EKN

sak 9/96. Videre ble informasjonsdelen drøftet, og her ble det presisert fra Sametinget at drøfting av innholdet var nødvendig før informasjonskampanjen ble gjennomført. Sametinget etterlyste også invitasjon til informasjonsmøtene. Som en umiddelbar reaksjon på dette, ble Sametinget invitert til å delta på departementets informasjonsmøter.

Når det gjelder de konkrete spørsmål som representanten Solli stiller, er svaret at vi ikke er fornøyd med den innflytelsen vi hittil har hatt i oppfølgingsarbeidet.

Vi har heller ikke noe organ som kan være premissgiver og pådriver ovenfor departementet i det videre arbeidet med planen. Sametingsrådet vil derfor følge denne saken nøye opp overfor departementet.

Spørsmål fra Per Solli, AP's sametingsgruppe:

OVERSIKTLIGHET OVER TILDELING AV SPRÅKMIDLER OVER DE FORSKJELLIGE KAPITLER/POSTER/UNDERPOSTER

Sametinget tildeler midler til Språkrådet og delegerer til Språkrådet å fordele midler under kapittel 0540. post 53,
 underpost 1 Tospråklighetstilskudd til kommuner/fylker
 underpost 2 Samisk orddatabank
 underpost 3 Språkprosjekter iht. vedtatte språkregler

Det er i dag svært vanskelig å finne ut eksakt hvor mye Språkrådet har bevilget til hver av underpostene. Vil Sametingsrådet bevirke til at Språkrådet lager oversiktelige tildelingsskriv, slik at tallene blir lettere tilgjengelig?

Sametingsrådets svar til Per Solli, AP's sametingsgruppe:

Samisk språkråds fordeling av midler framgår av språkrådets protokoller, som også sendes sametingsrepresentantene.

Alle underliggende råd rapporterer 3 ganger årlig til Sametinget om forbruket av midlene. Hvilke prosjekter som tildeles tilskudd, og fordeling på de ulike underposter, framgår av disse.

Samisk språkråd gir en fullstendig oversikt over tilskuddsfordelingen i sin årsmelding til Sametinget.

Sametingsrådet er for sin del fornøyd med rapporteringen over bruken av midlene fra Samisk språkråd.

III. Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede.

Saken ble avsluttet uten votering.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Per Solli	
2.	Ragnhild Nystad	

Sign: SS / EKN

3.	Per Solli	
4.	Per Solli	
5.	Ragnhild Nystad	
6.	Per Solli	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Se pkt. III. Votering.

Saken avsluttet 25. november 1997 kl. 15.50.

Sign: SS / EKN

Sak 40/97 Kunngjøring av nye saker

Saken påbegynt 25. november 1997 kl. 15.50.

I. Dokumenter

Forslag 1: representant Peder Mathisen, SP's sametingsgruppe:

SNURREVAD MÅ FORBYS INNENFOR 4 NAUTISKE MIL

Snurrevaden må snarest klassifiseres som aktiv redskap på linje med trål, noe som medfører at snurrevadfiske i hovedsak må foregå utenfor 4 nautiske mil.

Begrunnelse:

Den teknologiske utviklingen i fiskeriene har gjort fiske med snurrevad så effektivt at snurrevaden ikke kan likestilles med de øvrige konvensjonelle redskapstyper. Kystbestanden av torsk er i dag sterkt redusert, og Senterpartiets sametingsgruppe frykter for at et fortsatt snurrevadfiske innenfor 4 nautiske mil vil føre til ytterligere nedfisking av torskebestanden.

Forslag 2: representant Nils Henrik Måsø, SP's sametingsgruppe:

SAMISK KRISE- OG INCESTSENTER

Redusert statsstøtte har ført Samisk krise- og incestsenter i Karasjok opp i en vanskelig økonomisk situasjon. Også andre krisesentre i Finnmark er i en lignende situasjon. Spørsmålet bes tatt opp til drøfting i Sametingsrådet snarest mulig for å finne en løsning som gjør det mulig å opprettholde drifta ved krisesentrene minst på dagens nivå. Sametingsrådet bes også drøfte saken med Finnmark fylkeskommune for å få til en felles holdning hva gjelder retningslinjer for økonomiske overføringer.

Forslag 3: representant Amund Eriksen, Frie grupper:

ROMANIFOLKET

Saken gjelder den norske stats behandling av Romanifolket, også kalt reisende slekt. Med jevne mellomrom de siste år er meget alvorlige ting avdekket. Romanifolket føler at de ikke har fått gjennomslag for sine krav om oppreisning og en verdig tilværelse.

Jeg vil be Sametingsrådet engasjere seg i saken og bidra til at Romanifolkets livsvilkår som en nasjonal minoritet sikres. Vedlagt følger en kortfattet beskrivelse av deres opplevelser frem til idag (4 sider).

Forslag 4: representant Magnhild Mathisen, AP's sametingsgruppe:

ETISKE RETNINGSLINJER FOR SAMETINGET OG UNDERLIGGENDE RÅD

Sametinget ber Sametingsrådet å oppnevne et utvalg som skal jobbe fram etiske retningslinjer for Sametinget, Sametingets administrasjon og Sametingets underliggende råd.

Forslag 5: representant Roger Pedersen, Samenes Valgforbund:

SAMISK STUDIEORGANISASJON UNDERLAGT SAMETINGET

Sametinget må jobbe aktivt for å få en egen samisk studieorganisasjon, som er underlagt Sametinget.

Sign:SS...../EKN.....

Forslag 6: representant Geir Liland, Samenes Valgforbund:**SAMETINGET MÅ ARBEIDE AKTIVT FOR Å MOTVIRKE FRAFLYTTINGEN FRA NORD-NORGE**

1. Analyse av situasjonen
2. Årsaker til fraflytting
3. Forslag til mottiltak: Det må nedsettes et utvalg som går i dialog med stat og fylke for å få en forandring i situasjonen.

Forslag 7: representant Eva Josefsen, NSR's sametingsgruppe:**LERRESFJORDVEIEN**

De sjøsamiske bygdene på østsiden av Altafjorden trues av offentlig styrt tvangsflytting. Manglende rassikring og vedlikehold av Lerresfjordveien vil bety avfolkning av området.

Den sjøsamiske befolkning i Alta har gjennom historien opplevd mange harde slag fra myndighetenes side. Dagens offentlige fattigdom slår igjen hardt ut mot denne befolkninga, denne gang i form av manglende vilje til rassikring og vedlikehold av en veistrekning som betyr et «være eller ikke være» for folk i disse bygdene.

Både foreldre og barn har krav på en sikker skolevei. Idag holdes barna hjemme når faren for ras er overhengende. Området er også avhengig av de arbeidsplassene, i all hovedsak kvinnearbeidsplasser, som bedriften Finnmark stamfiskstasjon gir til området. Uten rassikring og en veistandard som tåler daglig trailertrafikk, vil bedriften ikke kunne fortsette drifta. Med den verdiskapning som skjer i området er denne veistrekningen en samfunnsøkonomisk lønnsom vei.

Utbedring av Lerresfjordveien er et alternativ til fraflytting i dette området. Om også den sjøsamiske kulturen i framtida skal være en del av det samiske samfunn må befolkninga også på østsiden av Altafjorden ha mulighet til å bo i sine tradisjonelle områder.

Forslag 8: representant Eva Josefsen, NSR's sametingsgruppe:**ALTASAKEN**

Utbyggingen av Alta-Kautokeino vassdraget var unødvendig. Dette er blitt dokumentert flere ganger. Det er nå på tide å gi en moralsk oppreisning til alle de som deltok i kampen mot utbygginga. I tillegg bør også de bøtene som er innbetalt, betales tilbake i sin helhet.

Forslag 9: representant Eva Josefsen, NSR's sametingsgruppe**MINNESMERKE**

Hodeskallene til de dødsdømte fra Kautokeino-opprøret i 1852, Mons Somby og Aslak J. Hætta, er endelig bragt tilbake og gravlagt.

Opprøret i Kautokeino og opprørernes historie er en viktig og sentral del av samisk historie. Det er nå på sin plass å markere Galgeberg-området i Alta som åsted for en tragisk, men viktig samepolitisk hendelse.

Sametinget henstilles om å arbeide for å få reist et minnesmerke over denne hendelsen.

Forslag 10: representant Inge A. Eriksen, AP's Sametingsgruppe:**FRITT FISKE FOR BÅTER UNDER 10,66 METER**

Sametinget går inn for å åpne for fritt fiske for båter under 10,66 meter, som er hjemmehørende i Finnmark, Nord-Troms (Kvænangen, Kåfjord, Storfjord, Nordreisa,

Sign: SS / EKN

Lyngen, Skjervøy og Karlsøy kommune og andre områder i Troms og Nordland fylke som omfattes av Samisk utviklingsfond).

Forslag 11: representant Inge Arne Eriksen, Ap's sametingsgruppe:

FREMTIDIG FORDELING AV NORSK KYSTTORSK

På bakgrunn av ny biologisk kunnskap om norsk kysttorsk, går Sametinget inn for at kvoten av norsk kysttorsk - i sin helhet - skal fordeles til de fiskerne som fisker med konvensjonelle redskaper.

Forslag 12: representant Inge Arne Eriksen, AP's sametingsgruppe:

REGULERING AV LODDEBESTANDEN I BARENTSHAVET

Sametinget går inn for at loddebestanden i Barentshavet blir fredet mot tradisjonell fiske fram til år 2010.

Forslag 13: representant Per Solli, AP's sametingsgruppe:

Arbeiderpartiets sametingsgruppe foreslår at det oppnevnes en egen språklig fagterminologigruppe for Ofoten / Sør-Troms området.

Denne gruppa skal ikke erstatte den fagterminologigruppa som er oppnevnt, men være et supplement til den.

Forslag 14: representant Ole Henrik Magga, NSR's sametingsgruppe:

AURSUNDSAKEN - TRUSSELEN FRA NORSKE DOMSTOLER OG NORSK LOVGIVNING MOT SØRSAMENES KULTURGRUNNLAG

Høyesterett har nå i flere saker, senest i den såkalte «Aursund-saken», fradømt den samiske part retten til reinbeite innenfor det samiske reindriftsområde. Rettsapparatet har i denne og tilsvarende saker vist at man ikke er villig til å ta hensyn til det samiske folks krav til vern av sine landområder. Dette til tross for Norges ratifisering av internasjonale konvensjoner som skal sikre urfolk et slikt vern.

Sametinget er skremt over at Høyesteretts dom av 24. oktober 1997 varsler en intensivering av tidligere tiders kolonisering av samiske områder, og fortsetter overgrepene mot det samiske folk. Det at Høyesterett faller tilbake på en dom fra 1897, og legger avgjørende vekt på de vurderinger som da ble gjort, varsler et kraftig tilbakeslag for samiske rettigheter i sin alminnelighet.

Sametinget vil vise til følgende punkter i Høyesteretts dom:

1. Høyesterett avviser alle momenter anført av den samiske part under henvisning til at disse ble vurdert av retten i 1897.

Retten avviser derved all nyere historieforskning, kulturminneregistrering og reindriftsfaglige vurderinger, som i sum klart viser at dommen i 1897 var feil. Det alvorlige i dette både politisk, moralsk og faglig, er at man unnlater å ta et oppgjør med den utilslørte rasistiske tilnærming både rettsapparatet, historikere og politikere hadde til saken på dette tidspunkt.

Man går faktisk så langt som å sidestille historisk sakkyndige med klare sosialdarwinistiske holdninger fra slutten av forrige århundre, med dagens historieforskere som med ny viten, og nye kulturminneregistreringer, systematisk har motbevist grunnlaget for det historiske grunnlag retten hadde i 1897.

Sign: SS / EKN

2. Høyesterett stiller samme krav til rettserverv for reindriften som forøvrig i tingsretten.

Dette er et klart brudd med bestemmelsene i ILO konvensjon nr. 169s artikkel 14, der det heter at:

«... Når forholdene tilsier det, skal det treffes tiltak for å sikre vedkommende folks rett til å bruke landområder der de ikke er de eneste som lever, men som de tradisjonelt har hatt tilgang til for sitt livsopphold og sin tradisjonelle virksomhet. I denne sammenheng skal det legges spesiell vekt på situasjonen for nomadiske folk og personer som driver flyttejordbruk.»

Manglende anerkjennelse av reindriftens egenart og samisk sedvane og rettsopfatning, medfører at samiske rettigheter ikke har det vern norske myndigheter i mange sammenhenger hevder.

3. Høyesterett avviser topografi og naturlige grenser som argument for samisk side, men bruker det til inntekt for de norske eierinteresser.

Førstevoterende sier følgende om topografi, og naturgitte grenser anført av samisk side:

«Jeg finner ikke - som anført av ankende part - at reindriften egenart, reinens natur og næringsvandring og topografiens betydning kan føre til at det her må stilles vesentlig lempeligere krav til rettserverv ved alders tids bruk enn ellers i tingsretten.

.....

Men den ankende part fører etter min mening synspunktet for langt. En nærliggende konsekvens av den ankende parts syn vil kunne være at det praktisk talt blir umulig å trekke en grense for reinbeiterett i utmarksterrang i høyfjellet.» (se side 11 i domspremissene).

Her avvises de samiske og reindriftsfaglige argumentene i sin helhet. Retten unnlater helt å påpeke det faktum at dalfører, innsjøer og lignende, danner slike naturlige grenser, og alltid har gjort det.

Samtidig benytter førstevoterende det samme argument mot samene, når følgende påpekes:

«Når det gjelder spørsmålet om reinbeiterett i den østlige del av dagens tvisteområde, som ikke ble omfattet av 1897-dommen, må denne dom langt på vei ha samme beviskraft for dette området. Jeg viser for så vidt til hva jeg allerede har framhevet, og peker på at det ikke er noen naturlige grenser mellom den østlige og vestlige del av tvisteområdet.» (se side 11 og 12 i domspremissene)

Sametinget spør seg hvilke naturlige grenser det her er snakk om.

Denne inkonsekvensen i dommen til fordel for den norske part, viser med største tydelighet at den samefiendtlige ånden fra slutten av forrige århundre, lever i beste velgående innenfor rettsapparatet også i 1997.

Den faktiske konsekvens av dommen er at Høyesterett lanserer en dominoteori som innebærer at reindriftsretten i all tilgrensende eiendom til det foreliggende tvisteområdet bør bortfalle, og den politiske målsetting fra forrige århundre nås. I *Indredepartementets Foredrag af 2den Februar 1869* heter det nemlig at:

«...i økonomisk Henseende og bortset fra Finmarkens Amts Nomader, som holder til i Norge Aaret rundt, kan det ikke være tvivlsomt, at Nomadevæsenet er for Norge en saa stor Byrde uden tilsvarende Fordele, at man ubetinget maatte ønske dets ophør.» (Odelsthingsproposition 1871, s. 31).

Sign: SS / EKN

Såvidt Sametinget er kjent med eksisterer det ikke private eiendommer innenfor det samiske reindriftsområdet, som er etablert med naturlige grenser for reindriften.

4. Høyesterett avviser betydningen av anerkjennelsen av reindriftsretten i den nye reindriftsloven.

Det kunne vært et håp at man for ettertiden skulle kunne få etablert ett nytt rettighetsvern gjennom revisjonen av reindriftsloven i 1996. Dette avviser Høyesterett, og dommen er derfor en gavepakke til de som nå ønsker fravriste den samiske bruksretten med loven i hånd.

I tillegg inneholder domspremissene en rekke tendensiøse og feilaktige påstander og opplysninger som kan påpekes.

På vegne av det samiske folket i Norge vil Sametinget uttale:

De seneste tids rettsaker vedrørende sørsamenes reindriftsrett viser at det norske rettsapparatet verken har vilje eller sakskompetanse til å avgjøre slike tvister på en rettferdig måte. Sametinget er opprørt over dommen i Aursundsaken og frykter at dette er innledningen til den endelige utryddelse av sørsamisk reindrift. Dommen er bygget på materiale og tolkning fra en forvaltning og rettspraksis som har forfulgt og undertrykket den sørsamiske reindrift som næringsform og kulturform i mer enn hundre år. Dette trodde Sametinget ikke kunne skje i vår tid.

Beklagelser i den senere tid fra norske myndigheter av tidligere tiders overgrep kommer i et tvilsomt lys når samiske rettigheter og samenes muligheter til å overleve som folk i nåtida neglisjeres så grovt som i de ovenfor nevnte saker.

For å rette opp fortidens overgrep og for å få til en rettferdig sikring av det materielle grunnlaget for sørsamisk kultur krever Sametinget at:

1. samiske sedvaner og rettighetsoppfatninger anerkjennes i tråd med politiske lovnader og folkerettslige prinsipper
2. tapte beitemark for sørsamisk reindrift tilbakeføres som beitemark for sørsamisk reindrift
3. samene får erstatning for de utgifter de er påført i de foreliggende rettsprosesser og kompensasjon for de belastninger de er påført
4. den samiske reindriften fritas for ytterligere belastninger i rettsapparatet ved at det samiske reinbeiteområdet anerkjennes som rettighetsområde i sin helhet og justeres i forhold til nødvendige naturlige/topografiske grenser
5. de nødvendige lovrevisjoner foretas for å sikre samenes næringsgrunnlag og kulturgrunnlag i norsk lovgivning

Sametinget appellerer til norske myndigheter å vise mer respekt for urfolksrettigheter og forpliktelsene i urfolksretten og internasjonal folkerett, i sitt arbeid i internasjonale fora.

Da disse spørsmål har mange paralleller i de andre nordiske land er det helt nødvendig å koordinere arbeidet i disse spørsmål på nordisk plan både mellom sametingene og i regjeringen i de nordiske land.

Forslag 15: representant Asbjørg Skåden, NSR's sametingsgruppe:

SAMISK OPPLÆRINGA I TROMS OG NORDSAMISK DEL AV NORDLAND FYLKE; HELHETLIG GJENNOMGANG AV STATUS SAMT UTVIKLINGSTILTAK

Sametinget viser til at samiskopplæringa i ovennevnte områder har hatt en sterk utvikling de senere år. Flere områder arbeider med forsøk og utvikling på feltet samiskopplæring. Man har

Sign: SS / ERN

samiske barnehager og nybygget sameskole. Mangelen på lærere og førskolelærere med samisk i fagkretsen er stor.

Foreldre har bedt om samiskopplæring uten å få det. Kommuner plasserer samiskopplæring under emigrasjonstiltak.

Nye læreplaner har gitt nye utfordringer. Det er i dag stort behov for en gjennomgang av status for samiskopplæringa i Troms fylke, samt nordre del av Nordre Nordland. Utredningen må munne ut i språkutviklende tiltak. Sametinget bes om å medvirke til at en slik utredning kommer i gang.

Forslag 16: representant Tor Nilsen, NSR's sametingsgruppe:

Vi har i lengere tid hatt utflytting fra distriktene inn til sentra.

Det vi nå ser er at også senterområdene tappes for folk. Flyttestrømmen går sørover fra hele Nord-Norge. Dette på grunn av store utbyggningsprosjekter på Østlandet, der det hele tiden er behov for allsidig arbeidskraft.

Det er de unge og produktive som flytter. Tilbake blir det i mange distrikter bare eldre folk. Resultatet blir at distriktene dør ut.

1. Er det den utviklingen vi vil ha?
2. Er det en feilslått distriktpolitikk som er blitt ført?
3. Er det noe galt ved lovverket for etablerings-/finans politikken. Distriktene har gjennom generasjoner hatt sine arbeidsplasser i primærnæringen, jordbruk, reindrift og fiske.
4. Hva har skjedd, og hva skjer i dag med disse næringer? Vi har både høyskole og universitet i landsdelen, som i dag driver og utdanner folk bort fra landsdelen. Dette på grunn av at vi ikke har arbeid å tilby ungdommen og befolkningen ellers, i dag.

Det må en ombygging til hvis vi skal få folk til å bli i Nord-Norge. Sametinget bes om å intensivere sitt arbeid for å motvirke fraflyttingen.

Forslag 17: representant Ole Henrik Magga, NSR's sametingsgruppe:

TILTAK FOR BEVARING OG UTVIKLING AV MÁZE

Máze er vel den bygda i Norge og forsåvidt hele verden som klarest er preget av samisk kultur i dagliglivet og hvor tradisjonene lever og utvikles. Máze har et rikt kulturliv og bygda har markert seg sterkt i samisk kulturliv på mange fronter. Slik er denne bygda en av dynamoene i det samiske kulturlivet.

Bygda Máze har imidlertid hatt trusselen om neddemming hengende over seg i mange år. Dette har utvilsomt hatt en hemmende effekt for bygdas utvikling og fremtidsro. Bygda har i dag stor mangel på arbeidsplasser både i privat og offentlig sektor. I tillegg har spådommer om bygdens fremtid i den senere tid bidratt til ytterligere å forsterke presset mot Máze-samfunnet.

Myndighetene har en rettsplikt overfor denne bygda utfra kulturutviklingshensyn etter Grunnlovens §110 (jf. tese nr. 12 av Høyesterettsjustitiarius fra 27.2.1996). Dertil har staten et særlig ansvar etter å ha satt et uhyrlig press på dette samfunnet over lang tid.

For å trygge framtida for bygda Máze vil Sametinget i samarbeid med kommunen, fylket og staten arbeide for å iverksette tiltak med sikte på å trygge bosetting, sysselsetting og kulturlivet i Máze.

Sign: SS / EKN

II. Innleverte forslag**Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget:**

Forslagene 1 - 13 og 15 - 17 oversendes Sametingsrådet til videre behandling.

Forslag 14 behandles som sak, 48/97, på dette plenumsmøtet, torsdag 27. november 1997.

III. Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Peder Mathisen	Inge Arne Eriksen Berit Ranveig Nilssen Geir Tommy Pedersen Peder Mathisen
2.	Nils Henrik Måsø	Magnhild Mathisen Willy Olsen Ragnhild Nystad Nils Henrik Måsø Ragnhild Nystad
3.	Amund Eriksen	Sven-Roald Nystø
4.	Magnhild Mathisen	Ragnhild Nystad Magnhild Mathisen Willy Olsen Ragnhild Nystad
5.	Roger Pedersen	
6.	Geir Liland	Peder Mathisen Ragnhild Nystad Olav Magnar Dikkanen Willy Olsen Einar Lifjell
7.	Eva Josefsen	Peder Mathisen
8.	Eva Josefsen	Willy Olsen
9.	Eva Josefsen	
10.	Inge Arne Eriksen	
11.	Inge Arne Eriksen	
12.	Inge Arne Eriksen	Peder Mathisen Willy Olsen Berit Ranveig Nilssen Sven-Roald Nystø
13.	Egil Olli	Asbjørg Skåden

Sign: SS , EKN

		Magnhild Mathisen
		Egil Olli
14.	Ole Henrik Magga	Amund Eriksen
		Willy Olsen
		Egil Olli
15.	Asbjørg Skåden	
16.	Tor Nilsen	
17.	Ole Henrik Magga	
	Inge Arne Eriksen (til forslagene)	
	Roger Pedersen (til voteringen)	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Forslagene 1 - 13 og 15 - 17 oversendes Sametingsrådet til videre behandling.

Forslag 14 behandles som sak, 48/97, på dette plenumsmøtet, torsdag 27. november 1997.

Saken avsluttet 25. november 1997 kl. 18.00.

Sign: SS / ELN

Sak 41/97 Sametingets organisering - drøfting

Saken påbegynt 26. november 1997 kl. 09.08.

I. Dokumenter

- Sametingets fremtidige organisering, innstilling av 17. januar 1997

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Sametinget viser til organisasjonsutvalgets utredning av 17.01.97 «Sametingets fremtidige organisering», og ber Sametingsrådet forberede saken for en nærmere behandling i tinget etter følgende retningslinjer:

1. Det utarbeides et konkret forslag til den fremtidige organisering av Sametinget som også omfatter en konkret vurdering av Sametingets underliggende råd. De økonomiske og administrative konsekvenser forslagene medfører skal konkret beregnes. I tillegg skal forholdet til de ansatte ivaretas etter bestemmelsene i Hovedavtalen for arbeidstakere i staten.
2. Framdriften i arbeidet skjer i samråd med gruppelederne i Sametinget.

III. Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Sametingsrådets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Sven-Roald Nystø, saksordfører	
2.	Willy Olsen	Sven-Roald Nystø Amund Eriksen Geir Tommy Pedersen Willy Olsen
	Willy Olsen (til forr.orden)	
3.	Leif Elsvatn	
4.	Magnhild Mathisen	
5.	Egil Olli	
6.	Peder Mathisen	
7.	Nils Henrik Måsø	Willy Olsen
8.	Ole Henrik Magga	
9.	Amund Eriksen	

Sign: SS / EKI

10.	Inge Arne Eriksen	
11.	Asbjørg Skåden	
12.	Roger Pedersen	
13.	Eva Josefsen	
14.	Ragnhild Nystad	Willy Olsen Egil Olli Ragnhild Nystad
15.	Einar Lifjell	
16.	Willy Ørnebakk	
17.	Sven-Roald Nystø	
18.	Geir Tommy Pedersen	
19.	Inge Arne Eriksen	
20.	Ragnhild Nystad	
21.	Sven-Roald Nystø, saksordfører	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Sametinget viser til organisasjonsutvalgets utredning av 17.01.97 «Sametingets fremtidige organisering», og ber Sametingsrådet forberede saken for en nærmere behandling i tinget etter følgende retningslinjer:

1. Det utarbeides et konkret forslag til den fremtidige organisering av Sametinget som også omfatter en konkret vurdering av Sametingets underliggende råd. De økonomiske og administrative konsekvenser forslagene medfører skal konkret beregnes. I tillegg skal forholdet til de ansatte ivaretas etter bestemmelsene i Hovedavtalen for arbeidstakere i staten.
2. Framdriften i arbeidet skjer i samråd med gruppelederne i Sametinget.

Saken avsluttet 26. november 1997 kl. 12.10.

Sign: SS / EKN

Sak 42/97 Samisk barne- og ungdomsplan

Saken påbegynt 27. november 1997 kl. 09.00.

I. Dokumenter

- Utskrift av møtebok i sak R 29/94 Samisk barne- og ungdomsplan
- Utskrift av møtebok i sak R 32/96 Barneombud og barndom i Norge - NOU 1995:26
- Utskrift av møtebok i sak R 33/96 Samisk barne- og ungdomsplan - Utvalg og mandat
- Oversendelse mottatt 18.03.97 fra utredningsutvalget
- Samisk barne- og ungdomsplan
- Vårt høringsbrev av 01.07.97
- Vårt notat av 07.07.97 til underliggende råd
- Vårt brev av 25.08.97 til LNU og norske politiske ungdomsorganisasjoner
- Høringsuttalelser

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Sametinget vil prioritere barne- og ungdomssaker som en av hovedinnsatsområdene i inneværende valgperiode. Sametinget ønsker å integrere tiltakene i barne- og ungdomsplanen inn i sametingsplanen for 1997-2001. Dette omfatter målformuleringer, strategier og de tiltak tinget ikke har funnet å kunne iverksette for 1998. På bakgrunn av behandlingen i sametingsplanen vil disse bli løpende vurdert i tingets årlige budsjettbehandling.

Samiske organisasjoner som arbeider for barn og unge

Sametinget vil styrke det identitetsskapende, frivillige arbeidet. Samiske ungdomsorganisasjoners ressurser benyttes til å bygge opp organisasjonen, og til det konkrete identitetsskapende arbeidet. Sametinget vil fortsatt arbeide for å bedre støttebetingelsene til organisasjoner som organiserer barn og unge på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

Samiske barne- og ungdomspublikasjoner

Sametinget opprettholder sitt forslag om at det opprettes en egen støtteordning for samiske barne- og ungdomspublikasjoner. Publikasjonene vil være et viktig bidrag til å styrke samisk identitet. Gjennom publikasjonene synliggjøres de unges behov og interesser, samtidig som egne medier kan gi økt mulighet for innflytelse og deltaking i samfunnet. Ikke minst er det viktig at samisk språk er synlig for barn og unge på andre arenaer enn skolen, slik at språkets status høynes og det stimuleres til økt bruk av språket.

2-årig prosjekt

For å styrke arbeidet med tiltak for samisk barne- og unge, vil Sametinget iverksette et toårig prosjekt rettet mot barn og unge. Målet er å styrke barn og unges identitet og tilknytning til det samiske samfunnet. Prosjektet skal derfor fortrinnsvis være tiltaksrettet, og ha oppgaver som katalysator, koordinator, veileder og pådriver. Prosjektet skal være utadrettet og involvere barn og unge og deres talspersoner. Prosjektet skal også integrere samiske funksjonshemmede barn og unge og deres talspersoner. I prosjektet må det foreslås en fremtidig organisering med det mål å sikre barn og unge innflytelse og representasjon i Sametinget, samt vurderes hvordan ombudsrollen skal ivaretas overfor samiske barn og unge i fremtiden. En av målsettingene med prosjektet er også å se på samarbeidsformer med andre

Sign: SS / EKN

offentlige organer. Prosjektet tilknyttet sametingssystemet, og det opprettes en egen referansegruppe bestående av barn / unge som skal gi innspill og ideer til prosjektet.

Sametinget vil prioritere midler til prosjektstart fra begynnelsen av 1998, samt øke støtte til samiske barns oppvekstvilkår, og til kulturorganisasjoner som prioriterer tiltak for barn og unge.

Forøvrig ber Sametinget Samisk kulturråd evaluere tilskuddsordningen «samiske barns oppvekstvilkår» innen første kvartal 1998. Sametinget ønsker på bakgrunn av evalueringen å vurdere tilskuddsordningen, både i forhold til nåværende målsetting og i forhold til nye målsettinger i Sametingets barne- og ungdomspolitik.

Forslag 1: representant Marie Therese Nordsletta Aslaksen, AP's sametingsgruppe:

Til pkt. 5.3

1. På sikt bør man arbeide for et formalisert samarbeid med samiske videregående skoler i Finland, med tanke på språk, kultur og næringsliv.
2. Samisk høyskole bør tilby flere fag, og da i første rekke fag som er relevante for videreformidling og verdiøkning av de råvarene vi har. Aktuelle fag: Markedsføring, media og journalistikk. Høgskolens aktiviteter bør knyttes nærmere næringslivet, og bør være bindeleddet mellom samisk kultur og næringsliv.
3. Samisk ungdom bør stimuleres til å utdanne seg innen nye medier, som internett.

Til pkt. 5.9

4. En bør i større grad fokusere på markedsføring av eksisterende produkter (tradisjonelle matvarer og reiselivsprodukter).
5. En bør se mot markedene i Finland og Russland, og la ungdom utdanne seg slik at de blir i stand til å jobbe på tvers av grensene (språk-, nærings- og kulturforståelse).

III. Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Forslag 1 ble enstemmig oversendt Sametingsrådet for videre behandling.
2. Sametingsrådets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Berit Ranveig Nilssen, saksordfører	
2.	Åile Javo	
3.	Marie Therese Nordsletta Aslaksen	Åile Javo
4.	Geir Tommy Pedersen	
5.	Birger Nymo	Åile Javo
6.	Eva Josefsen	

Sign: SS / EKN

7.	Leif Elsvatn	Áile Javo
8.	Asbjørg Skåden	
9.	Marie Therese Nordsletta Aslaksen	
10.	Magnhild Mathisen	
11.	Ole Henrik Magga	
12.	Amund Eriksen	
13.	Geir Tommy Pedersen	
14.	Roger Pedersen	Asbjørg Skåden
15.	Per A. Bæhr	
16.	Magne A. S. Huuva	
17.	Margreta Påve Kristiansen	Geir Tommy Pedersen
18.	Nils O. Nilsen	
19.	Randi A. Skum	Asbjørg Skåden
20.	Tor Nilsen	
21.	Olav Magnar Dikkanen	
22.	Birger Nymo	
23.	Berit Ranveig Nilssen	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Sametinget vil prioritere barne- og ungdomssaker som en av hovedinnsatsområdene i inneværende valgperiode. Sametinget ønsker å integrere tiltakene i barne- og ungdomsplanen inn i sametingsplanen for 1997-2001. Dette omfatter målformuleringer, strategier og de tiltak tinget ikke har funnet å kunne iverksette for 1998. På bakgrunn av behandlingen i sametingsplanen vil disse bli løpende vurdert i tingets årlige budsjettbehandling.

Samiske organisasjoner som arbeider for barn og unge

Sametinget vil styrke det identitetsskapende, frivillige arbeidet. Samiske ungdomsorganisasjoners ressurser benyttes til å bygge opp organisasjonen, og til det konkrete identitetsskapende arbeidet. Sametinget vil fortsatt arbeide for å bedre støttebetingelsene til organisasjoner som organiserer barn og unge på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

Samiske barne- og ungdomspublikasjoner

Sametinget opprettholder sitt forslag om at det opprettes en egen støtteordning for samiske barne- og ungdomspublikasjoner. Publikasjonene vil være et viktig bidrag til å styrke samisk identitet. Gjennom publikasjonene synliggjøres de unges behov og interesser, samtidig som egne medier kan gi økt mulighet for innflytelse og deltaking i samfunnet. Ikke minst er det viktig at samisk språk er synlig for barn og unge på andre arenaer enn skolen, slik at språkets status høynes og det stimuleres til økt bruk av språket.

2-årig prosjekt

For å styrke arbeidet med tiltak for samisk barne- og unge, vil Sametinget iverksette et toårig prosjekt rettet mot barn og unge. Målet er å styrke barn og unges identitet og tilknytning til det samiske samfunnet. Prosjektet skal derfor fortrinnsvis være tiltaksrettet, og ha oppgaver som katalysator, koordinator, veileder og pådriver. Prosjektet skal være utadrettet og involvere barn og unge og deres talspersoner. Prosjektet skal også integrere samiske funksjonshemmede barn og unge og deres talspersoner. I prosjektet må det foreslås en fremtidig organisering med det mål å sikre barn og unge innflytelse og representasjon i Sametinget, samt vurderes hvordan ombudsrollen skal ivaretas overfor samiske barn og unge i fremtiden. En av målsettingene med prosjektet er også å se på samarbeidsformer med andre offentlige organer. Prosjektet tilknyttes sametingssystemet, og det opprettes en egen referansegruppe bestående av barn / unge som skal gi innspill og ideer til prosjektet.

Sign: SS / EKN

Sametinget vil prioritere midler til prosjektstart fra begynnelsen av 1998, samt øke støtte til samiske barns oppvekstvilkår, og til kulturorganisasjoner som prioriterer tiltak for barn og unge.

Forøvrig ber Sametinget Samisk kulturråd evaluere tilskuddsordningen «samiske barns oppvekstvilkår» innen første kvartal 1998. Sametinget ønsker på bakgrunn av evalueringen å vurdere tilskuddsordningen, både i forhold til nåværende målsetting og i forhold til nye målsettinger i Sametingets barne- og ungdomspolitik.

Saken avsluttet 27. november 1997 kl. 12.00.

Sign: SS / EKN

Sak 43/97 Budsjett 1998 - Fordeling

Saken påbegynt 27. november 1997 kl. 15.00.

I. Dokumenter

- St.prp.nr. 1 (1997-98) - Kommunal- og arbeidsdepartementet kap 0540 og kap 3540
- Budsjettforslag fra Samisk språkråd, Samisk kulturråd, Samisk kulturminneråd og Samisk næringsråd
- Periodisert budsjett for Plenum, Sametingsrådet og hovedadministrasjonen
- Brev av 30.9.97 fra AF's gruppe ved Sametinget
- Brev av 28.10.97 til statsråd Ragnhild Q. Haarstad, Kommunal- og arbeidsdepartement

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Sametinget viser til St.prp. nr. 1 (1997/98) Kommunal- og arbeidsdepartementet der bevilgninger til Sametinget framgår.

Med dette som utgangspunkt vil Sametinget prioritere følgende formål i 1998:

1. Styrke arbeidet med samisk barne- og ungdomsplan
2. Styrke arbeidet med samisk jordbruksplan og handlingsplan for kyst- og fjordområder
3. Styrke arbeidet i Samisk kulturminnevern

Følgende fordeling legges til grunn:

		(alle tall i 1000 kr)		
Post:	Betegnelse:	SIII 1997:	SIII 1998:	+/- 97/98:
01	Lønn og godtgjørelse	15.148	26.666	+11518
11	Varer og tjenester	10.952	0	-10952
30	Sametingsbygg, kan overføres	4.000		- 4000
51	Samisk næringsråd	17.168	18.597	+ 1429
52	Samisk kulturråd	10.123	10.376	+ 253
53	Samisk språkråd	17.569	18.206	+ 637
70	Tilskudd til andre samiske formål	9.495	9.922	+ 427
Sum kap. 0540		84.455	83.767	- 688

Fordeling av driftsmidlene, post 01 og 11

Sametingets drift er delt inn i ulike separate enheter med ansvar for eget budsjett og drift. De underliggende råd i Sametinget presenterer årlig sine behov for kommende år for Sametingsrådet som grunnlag for tingets fordeling av driftsmidlene på de respektive fagrådene.

Sametinget legger til grunn for sin fordeling en samlet bevilgning over kap 540 postene 01 og 11 på kr. 26.666. 000,-.

Sign: SS / EKN

Kap. 0540 post 01 Driftsutgifter

(tall i 1000 kr)

1998

Sametinget	15 243
Samisk språkråd	2 014
Samisk kulturråd	2 555
Samisk kulturminneråd	4 851
Samisk næringsråd	2 003
Totalt	26 666

Kap. 3540 Inntekter

Inntektskapittelet 3540 forutsetter at Sametingets virksomhet inntjener kr. 591.000,- i 1998. Kapittelet gjelder oppdragsinntekter i forbindelse med Samisk kulturminneråds arbeid med kr. 516.000,- og andre tilfeldige inntekter med kr 75.000,-. I 1997 var inntektskravet på kr. 580.000,-.

Kap. 0540 post 51 Samisk næringsråd

Det avsettes totalt kr. 18.597 000,- til Samisk næringsråds forvaltning i 1998. Midlene skal gå til samisk utviklingsfond, tilskuddsordning til næringskombinasjoner og tilskudd til omstillingsprogrammet for Indre Finnmark. For 1998 er det bevilget 1 mill. kr. til tiltak i Musken.

(alle beløp i 1000 kr.)

Tiltak	1997	1998
51.1 Samisk næringsråd	17.168	18.597

Kap. 0540 post 52 Samisk kulturråd

(Alle beløp i 1000 kr.)

Tiltak	1997	1998
52.1 Samisk kulturfond	5 000	5.000
52.2 Tilskudd til samisk forlagsdrift	1 500	1 500
52.3 Tilskudd til samiske kulturhus	2 843	2 843
52.4 Tilskudd til samiske kulturorganisasjoner	780	1 033
Sum	10 123	10 376

Post 52.3 er knyttet til driftsstøtte til samisk kultursenter i Hattfjelldal, Árran lulesamisk senter, og Samisk kunstnersenter i Karasjok.

Ordningen med støtte til samiske kulturorganisasjoner (post 52.4) omfatter støtte til kunstnerne organisasjoner, samisk idrett og samiske organisasjoner som ikke omfattes av

Sign: SS...../.....EKN.....

tilskuddet til samiske hovedorganisasjoner. Økningen på kr 253.000,- forutsettes bevilget til samiske kulturorganisasjoner som prioriterer aktiviteter rettet mot barn og unge.

Kap. 0540 post 53 Samisk språkråd

(Alle tall i 1000 kr.)

Tiltak	SIII 1997	Reg.1997	1998
53.1 Tospråklighetstilskudd til kommuner/fylker	16 650	16 650	16 650
*53.2 Samisk orddatabank	43	100	100
*53.3 Språkprosjekter i.h.t. vedtatte språkplaner	876	1 017	1 456
Sum	17 569	17 767	18 206

For 1998 er bevilgningen til post 53 økt med kr 637.000,- i forhold til St.prp.nr. 1 (1996/97).

Under behandling av sak 53/96 Budsjett 1997 kap. 0540 Sametinget - Fordeling, ble det vedtatt å overføre kr 198.000,- fra post 70 til post 53 for å styrke satsingen i samisk språk. Den reelle økningen på post 53 blir på kr 439.000,- fra 1997 til 1998 etter ovennevnte overføringen.

Til tilskuddsordningen tospråklighet i kommuner og fylkeskommuner avsettes det tilsvarende beløp som for inneværende år, det vil si at rammen settes til kr. 16.650.000,-.

Sametinget vil anmode samisk språkråd om å søke god kontakt med de berørte kommuner og fylkeskommuner for utveksling av erfaring, og eventuelt samarbeid om større språkprosjekter. Tinget vil igjen minne om at man ved bruk av disse midlene skal søke å øke de enkelte institusjoners egen evne til å oppfylle sine lovpålagte forpliktelser.

Kap. 0540 post 70 Andre samiske formål

Sametinget vil fordele rammen på kr. 9.922.000 som følger:

(Alle tall i 1000 kr.)

Tiltak	SIII 1997	Reg. 1997	1998
70.1 Tilskudd til samiske hovedorganisasjoner	2 600	2 600	2 600
70.2 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget	850	850	1 300
70.3 Utdanningsstipend til samisk ungdom	850	850	850
70.4 Tilskudd til samiske barns oppvekstvilkår	1 250	1 250	1 425
70.5 Tilskudd til samisk husflid	3 600	3 600	3 600
70.6 Andre tilskudd	345	147	147
Sum	9 495	9 297	9 922

I henhold til St.prp.nr. 1 1997-98 er forslag til bevilgning på kr 9.922.000,-, er dette en økning på kr 427.000,- fra 1997.

Under behandling av sak 53/96 Budsjett 1997 kap. 0540 Sametinget - Fordeling, ble det vedtatt å overføre kr 198.000,00 fra post 70 til post 53 for å styrke satsingen i samisk språk.

Sign: SS / EKN

Etter denne reguleringen i 1997 vil det være en økning på kr 625.000,- i forhold til forslag til bevilgning for 1998.

Tilskuddsordningen til politiske grupperinger i Sametinget ble etablert budsjettåret 1996 og fordelt etter foreløpige retningslinjer fastsatt av Kommunal- og arbeidsdepartementet. Det må utarbeides permanente retningslinjer som fastsettes av Sametinget i medhold av lov av 12. juni 1987 nr. 56 § 2.14. Budsjettposten på kr 450.000,- videreføres med samme budsjetttramme for 1998. Ordningen er overført til Sametingets eget budsjettpost kap. 0540 post 70.2 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget.

Økningen på post 70.4 forutsettes til arbeidet med oppfølging av samisk barne- og ungdomsplan.

Under post 70.5 Tilskudd til samisk husflid avsettes 1,8 mill. kr som grunnstøtte til drift av Sámi Duodjeinstituhtta. Sametinget har vedtatt å utarbeide en strategisk næringsplan for samisk utviklingsfond, og i den forbindelse vil tilskuddsordningen til samisk husflid bli tatt opp til behandling i plenum i 1998.

Øvrige vilkår for tildelingen av midler, med hensyn til rutiner, rapportering m.m., vil fremgå av Sametingets tildelingsbrev til de enkelte fagråd.

Forslag 1: representant Nils Henrik Måsø, fellesforslag fra sametingsgruppene:

Forslag til tilføyelse sak 43/97:

Tilføyelse etter 1. avsnitt under overskriften (side 1) "Fordeling av driftsmidlene, post 01 og 11" :

Sametinget stiller til disposisjon fri bolig (møblert) for presidenten i Karasjok, og dekker reiseutgiftene for presidenten med inntil 2 reiser tur/ retur pr. måned fra Karasjok til presidentens faste bopel.

Forslag 2: representant Per A. Bæhr, Guovdageainnu Johttisápmelaččaid listu:

Endringsforslag til rådets innstilling

Nytt avsnitt foran siste avsnitt side 1:

Rådet prioriterer reindriftsutvalg og avsetter midler til dette. Reindriftsutvalget skal se på kulturdelen i reindriftsloven.

Forslag 3: representant Johan Mikkil Sara, AP's sametingsgruppe:

Tilleggsbevilgning til Duodjeinstituhtta, Kautokeino:

Sametinget anbefaler Sametingsrådet om å finne midler til Duodjeinstituhtta på kr. 173.700,-. Midlene er tenkt brukt til finansiering av lokalkontor i Nesseby.

Forslag 4: representant Nils Henrik Måsø, fellesforslag fra AP's og SP's sametingsgrupper:

Post 70.1 Tilskudd til samiske hovedorganisasjoner

10% av bevilgningen avsettes til organisasjoner som prioriterer aktiviteter rettet mot barn og unge.

Forslag 5: representant Geir Tommy Pedersen, fellesforslag fra NSR's, Ap's og SP's sametingsgrupper:

Budsjett 1998 - side 2

Sign: SS / EKN

Sametinget anmoder rådet om å finne rom for et tilskudd til Ája Samiske Senter innenfor budsjettet.

III. Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Forslag 2, 3, 4 og 5 ble enstemmig oversendt Sametingsrådet.
2. Sametingsrådets innstilling med tillegg, forslag 1, ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Ing-Lill Pavall, saksordfører	
2.	Geir Tommy Pedersen	
3.	Per Solli	Ing-Lill Pavall Sven-Roald Nystø Per Solli
4.	Johan Mikkel Sara	
5.	Per A. Bæhr	Peder Mathisen
6.	Ole Henrik Magga	Per A. Bæhr
7.	Johan Mikkel Sara	
8.	Magnhild Mathisen	
9.	Tor Nilsen	
10.	Geir Tommy Pedersen	
11.	Egil Olli	
12.	Einar Lifjell	Per A. Bæhr Geir Tommy Pedersen
13.	Nils Henrik Måsø	Geir Tommy Pedersen Roger Pedersen Nils Henrik Måsø
	Inge Arne Eriksen (til forr.orden)	
	Inge Arne Eriksen (til forr.orden)	
14.	Per A. Bæhr	
15.	Ing-Lill Pavall	
16.	Sven-Roald Nystø	
17.	Olav Magnar Dikkanen	
18.	Berit Ranveig Nilssen	
19.	Ragnhild Nystad	
20.	Roger Pedersen	
21.	Amund Eriksen	
22.	Egil Olli	
23.	Ing-Lill Pavall, saksordfører	
	Nils Henrik Måsø (ad. forslaget)	

Sign: SS / EKN

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Sametinget viser til St.prp. nr. 1 (1997/98) Kommunal- og arbeidsdepartementet der bevilgninger til Sametinget framgår. Med dette som utgangspunkt vil Sametinget prioritere følgende formål i 1998:

1. Styrke arbeidet med samisk barne- og ungdomsplan
2. Styrke arbeidet med samisk jordbruksplan og handlingsplan for kyst- og fjordområder
3. Styrke arbeidet i Samisk kulturminnevern

Følgende fordeling legges til grunn:

(alle tall i 1000 kr)

Post:	Betegnelse:	SIH 1997:	SIH 1998:	+/- 97/98:
01	Lønn og godtgjørelse	15.148	26.666	+11518
11	Varer og tjenester	10.952	0	-10952
30	Sametingsbygg, kan overføres	4.000		- 4000
51	Samisk næringsråd	17.168	18.597	+ 1429
52	Samisk kulturråd	10.123	10.376	+ 253
53	Samisk språkråd	17.569	18.206	+ 637
70	Tilskudd til andre samiske formål	9.495	9.922	+ 427
Sum kap. 0540		84.455	83.767	- 688

Fordeling av driftsmidlene, post 01 og 11

Sametingets drift er delt inn i ulike separate enheter med ansvar for eget budsjett og drift. De underliggende råd i Sametinget presenterer årlig sine behov for kommende år for Sametingsrådet som grunnlag for tingets fordeling av driftsmidlene på de respektive fagrådene.

Sametinget stiller til disposisjon fri bolig (møblert) for presidenten i Karasjok, og dekker reiseutgiftene for presidenten med inntil 2 reiser tur/ retur pr. måned fra Karasjok til presidentens faste bopel.

Sametinget legger til grunn for sin fordeling en samlet bevilning over kap 540 postene 01 og 11 på kr. 26.666.000,-.

Kap. 0540 post 01 Driftsutgifter

(tall i 1000 kr)

1998

Sametinget	15 243
Samisk språkråd	2 014
Samisk kulturråd	2 555
Samisk kulturminneråd	4 851
Samisk næringsråd	2 003
Totalt	26 666

Sign: SS / EKN

Kap. 3540 Inntekter

Inntektskapittelet 3540 forutsetter at Sametingets virksomhet inntjener kr. 591.000,- i 1998. Kapittelet gjelder oppdragsinntekter i forbindelse med Samisk kulturminneråds arbeid med kr. 516.000,- og andre tilfeldige inntekter med kr. 75.000,-. I 1997 var inntektskravet på kr. 580.000,-.

Kap. 0540 post 51 Samisk næringsråd

Det avsettes totalt kr. 18.597.000,- til Samisk næringsråds forvaltning i 1998. Midlene skal gå til samisk utviklingsfond, tilskuddsordning til næringskombinasjoner og tilskudd til omstillingsprogrammet for Indre Finnmark. For 1998 er det bevilget 1 mill. kr. til tiltak i Musken.

(alle beløp i 1000 kr.)

Tiltak	1997	1998
51.1 Samisk næringsråd	17.168	18.597

Kap. 0540 post 52 Samisk kulturråd

(alle beløp i 1000 kr.)

Tiltak	1997	1998
52.1 Samisk kulturfond	5 000	5.000
52.2 Tilskudd til samisk forlagsdrift	1 500	1 500
52.3 Tilskudd til samiske kulturhus	2 843	2 843
52.4 Tilskudd til samiske kulturorganisasjoner	780	1 033
Sum	10 123	10 376

Post 52.3 er knyttet til driftsstøtte til samisk kultursenter i Hattfjelldal, Árran lulesamisk senter og Samisk kunstnersenter i Karasjok.

Ordningen med støtte til samiske kulturorganisasjoner (post 52.4) omfatter støtte til kunstneres organisasjoner, samisk idrett og samiske organisasjoner som ikke omfattes av tilskuddet til samiske hovedorganisasjoner. Økningen på kr 253.000,- forutsettes bevilget til samiske kulturorganisasjoner som prioriterer aktiviteter rettet mot barn og unge.

Kap. 0540 post 53 Samisk språkråd

(Alle tall i 1000 kr.)

Tiltak	SIII 1997	Reg.1997	1998
53.1 Tospråklighetstilskudd til kommuner/fylker	16 650	16 650	16 650
*53.2 Samisk orddatabank	43	100	100
*53.3 Språkprosjekter i.h.t. vedtatte språkplaner	876	1 017	1 456
Sum	17 569	17 767	18 206

For 1998 er bevilgningen til post 53 økt med kr 637.000,- i forhold til St.prp.nr. 1 (1996/97).

Under behandling av sak 53/96 Budsjett 1997 kap. 0540 Sametinget - Fordeling, ble det vedtatt å overføre kr. 198.000,- fra post 70 til post 53 for å styrke satsingen i samisk språk. Den reelle økningen på post 53 blir på kr 439.000,- fra 1997 til 1998 etter ovennevnte overføring.

Sign: SS / EKN

Til tilskuddsordningen tospråklighet i kommuner og fylkeskommuner avsettes det tilsvarende beløp som for inneværende år, det vil si at rammen settes til kr. 16.650.000,-.

Sametinget vil anmode samisk språkråd om å søke god kontakt med de berørte kommuner og fylkeskommuner for utveksling av erfaring, og eventuelt samarbeid om større språkprosjekter. Tinget vil igjen minne om at man ved bruk av disse midlene skal søke å øke de enkelte institusjoners egen evne til å oppfylle sine lovpålagte forpliktelser.

Kap. 0540 post 70 Andre samiske formål

Sametinget vil fordele rammen på kr. 9.922.000 som følger:

(Alle tall i 1000 kr.)

Tiltak	SIII 1997	Reg. 1997	1998
70.1 Tilskudd til samiske hovedorganisasjoner	2 600	2 600	2 600
70.2 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget	850	850	1 300
70.3 Utdanningsstipend til samisk ungdom	850	850	850
70.4 Tilskudd til samiske barns oppvekstvilkår	1 250	1 250	1 425
70.5 Tilskudd til samisk husflid	3 600	3 600	3 600
70.6 Andre tilskudd	345	147	147
Sum	9 495	9 297	9 922

I henhold til St.prp.nr. 1 1997-98 er forslag til bevilgning på kr 9.922.000,-, dette er en økning på kr 427.000,- fra 1997.

Under behandling av sak 53/96 Budsjett 1997 kap. 0540 Sametinget - Fordeling, ble det vedtatt å overføre kr 198.000,- fra post 70 til post 53 for å styrke satsingen i samisk språk. Etter denne reguleringen i 1997 vil det være en økning på kr 625.000,- i forhold til forslag til bevilgning for 1998.

Tilskuddsordningen til politiske grupperinger i Sametinget ble etablert budsjettåret 1996 og fordelt etter foreløpige retningslinjer fastsatt av Kommunal- og arbeidsdepartementet. Det må utarbeides permanente retningslinjer som fastsettes av Sametinget i medhold av lov av 12. juni 1987 nr. 56 § 2.14. Budsjettposten på kr 450.000,- videreføres med samme budsjetttramme for 1998. Ordningen er overført til Sametingets eget budsjettpost kap. 0540 post 70.2 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget.

Økningen på post 70.4 forutsettes til arbeidet med oppfølging av samisk barne- og ungdomsplan.

Under post 70.5 Tilskudd til samisk husflid avsettes 1,8 mill. kr som grunnstøtte til drift av Sámi Duodjeinstituhtta. Sametinget har vedtatt å utarbeide en strategisk næringsplan for samisk utviklingsfond, og i den forbindelse vil tilskuddsordningen til samisk husflid bli tatt opp til behandling i plenum i 1998.

Øvrige vilkår for tildelingen av midler, med hensyn til rutiner, rapportering m.m., vil fremgå av Sametingets tildelingsbrev til de enkelte fagråd.

Saken avsluttet 27. november 1997 kl. 17.30.

Sign: SS / EKN

Sak 44/97 Fastsettelse av lønn for Sametingets president og visepresident

Saken påbegynt torsdag 27. november 1997 kl. 17.30.

I. Dokumenter

- Kommunal- og arbeidsdepartementets brev av 30.03.92 vedr. stillingen som president.
- Kommunal- og arbeidsdepartementets brev av 10.02.95 til Administrasjonsdepartementet vedr. stillingen som president i Sametinget - hovedtariffavtalen - pensjonsforhold - aldersgrense
- Brev av 10.02.95 fra Kommunal- og arbeidsdepartementet vedr. pensjonsordning for sametingspresidenten - forholdet til hovedtariffavtalen for sametingspresidenten.
- Brev av 12.07.95 fra Kommunal- og arbeidsdepartementet til Administrasjonsdepartementet vedr. pensjonsordning for sametingspresidenten
- Rundskriv av 18. juni 1993 fra Statsministerens kontor vedr. lønn m.v. for stortingsrepresentanter og regjeringens medlemmer
- Innst. S nr. 190 - 1992-93
- Pensjonsordningen for statsråder (klipp fra Statens pensjonskasses årsrapport 1994)

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

1. Sametingets president avlønnes med virkning fra 1. januar 1998 i samme lønnstrinn som en statssekretær.
2. Visepresidenten avlønnes med virkning fra samme dato et lønnstrinn lavere enn presidenten.
3. Sametinget ber Sametingsrådet fremme forslag til revidering av Forskrifter for utbetaling av godtgjøring til Sametingets representanter og medlemmer i underliggende råd. Forslaget forutsettes fremlagt til behandling i Sametinget senest september 1998.

Forslag 1: representant Egil Olli, fellesforslag fra alle sametingsgruppene:

Fastsettelse av lønn for Sametingets president og visepresident

1. Sametingets president avlønnes med virkning fra 1. januar 1998 i et lønnstrinn høyere enn direktøren.
2. Visepresidenten avlønnes med virkning fra samme dato tre lønnstrinn lavere enn presidenten.
3. Sametinget ber Sametingsrådet fremme forslag til revidering av Forskrifter for utbetaling av godtgjøring til Sametingets representanter og medlemmer i underliggende råd. Forslaget forutsettes fremlagt til behandling i Sametinget senest september 1998.
4. Lønnsfastsettelsene vurderes på nytt i samband med omorganiseringen av Sametinget høsten 1998.

Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget:

President Sven-Roald Nystø og visepresident Ragnhild Nystad er ikke inhabil i behandlingen av denne sak.

Sign: SS / EKN

III. Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede.

– Sametingsrådets innstilling ble trukket tilbake.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.
2. Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
	Sven-Roald Nystø (til forr.orden, spørsmål om inhabilitet)	
	Egil Olli (habilitet/inhabilitet)	
1.	Isak Mathis O. Hætta, saksordfører	
2.	Egil Olli	
3.	Isak Mathis O.Hætta	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Fastsettelse av lønn for Sametingets president og visepresident

1. Sametingets president avlønnes med virkning fra 1. januar 1998 i et lønnstrinn høyere enn direktøren.
2. Visepresidenten avlønnes med virkning fra samme dato tre lønnstrinn lavere enn presidenten.
3. Sametinget ber Sametingsrådet fremme forslag til revidering av Forskrifter for utbetaling av godtgjøring til Sametingets representanter og medlemmer i underliggende råd. Forslaget forutsettes fremlagt til behandling i Sametinget senest september 1998.
4. Lønnsfastsettelsene vurderes på nytt i samband med omorganiseringen av Sametinget høsten 1998.

Saken avsluttet 27. november 1997 kl. 17.45.

Sign: SS / EKN

Sak 45/97 Sametingets forslag til statsbudsjettet 1999

Saken påbegynt 28. november 1997 kl. 10.15.

I. Dokumenter

- Sak 51/96 - Budsjett 1998 - Problem- og stillingsnotat
- Samisk språkråd - Problem- og stillingsnotat 1999
- Samisk kulturråd - Problem- og stillingsnotat 1999
- Samisk kulturminneråd - Problem- og stillingsnotat 1999
- Samisk næringsråd - Problem- og stillingsnotat 1999
- St.prp.nr. 1 (1997/98) Kommunal og arbeidsdepartementet
- Brev av 28.10.97 til statsråd Ragnhild Q. Haarstad, Kommunal- og arbeidsdepartementet

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

2.1 Sametingetsrådet fremmer følgende forslag til vedtak på Sametingets eget budsjett:

Prt.:	Tiltak:	Beløp:
1.	Kap. 0540, post 30 Nytt Sametingsbygg - inventar	5.000.000
2.	Kap. 0540, post 01 Språktiltak	1.000.000
3.	Kap. 0540, post 52 Samisk kulturfond	3.000.000
4.	Kap. 0540, post 70 Samiske barn og ungdom	2.000.000
5.	Kap. 0540, post 01 Saksbehandler til Samisk næringsråd	600.000
	Kap. 0540, post 51 Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde	2.000.000
6.	Kap. 0540, post 70 Samisk spesialbibliotek (SSB)	3.400.000
7.	Kap. 0540, post 51 Samisk jordbruks- og handlingsplan for samiske kyst- og fjordområder	2.000.000
8.	Kap. 0540, post 01 Saksbehandler til Samisk kulturminneråd i.h.t. planen	600.000
Prt.	Tiltak:	Beløp:
9.	Kap. 0540, post 01 - 3 stillinger til Sametingets hovedadministrasjon; informasjonskonsulent, økonomi- og personalkonsulent og sekretær til forværelset	1.200.000
10.	Kap. 0540, post 01 Samisk parlamentarisk råd - andelen til det norske Sameting	300.000
	Sum	21.100.000

Begrunnelse til Sametingsrådets forslag til vedtak på Sametingets eget budsjett:

Sign: SS / EKN

Prt. 1: Nytt Sametingsbygg - inventar m.m.

Sametinget har vedtatt å bygge nytt sametingsbygg. Prosjektarbeidet er startet og byggestart er beregnet til 1998. Kostnadsrammen for bygget er 92,8 mill.kr. Det er ikke budsjettert med midler til inventar i det nye Sametingsbygget. Våre foreløpige beregninger til inventar er 5 mill. kr.

Prt. 2: Språktiltak

Til fullfinansiering av de planer tinget har lagt i form av tiltak slik Språkrådet har utarbeidet dem, er det behov for en vesentlig styrking. Det må settes av midler på kr. 1 mill. til fremtidig organisering av samisk språknemnd / Nordisk samarbeid, språkundervisning, tolkeprøve og autorisasjonsordning og utvikling av terminologi.

Prt. 3: Samisk kulturfond

Søknungen til Samisk kulturfond er økende og mange gode søknader innen litteratur, musikk og bildende kunst må avslås p.g.a. manglende midler. Med en ramme på 5 mill. kr til fordeling tilsier det at 2/3 av søknader må avslås. Denne situasjonen synes ikke å være tilfredsstillende verken for søkere eller samisk kultur generelt.

Prt. 4: Samisk barn og ungdom

Sametinget v/Samisk kulturråd forvalter 1,25 mill. kr. gjennom tilskuddsordningen Samiske barns oppvekstvilkår. Samisk kulturråd opplever at antall søknader til tilskuddsordningen øker kraftig. Tilskuddsordningen må økes med kr. 800.000,-.

Sametinget går inn for at det opprettes en ny tilskuddsordning som skal sikre permanent utgivelse av samiske publikasjoner for barn og unge.

Sametinget vil i likhet med tidligere år for 1999 opprettholde sin henstilling om etablering av en egen tilskuddsordning for samisk idrett.

Prt. 5: Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde

Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde omfatter nå 6 nye kommuner i tillegg til de 15 som allerede er innenfor mandatområdet. I forbindelse med utvidelse av virkeområdet må fondsbudsjettet økes. I tillegg skal det etter forskriftene ytes fondsstøtte til kultur- og språktiltak og til reindriftssamisk næringsvirksomhet.

Utvidelse av virkeområdet og satsing på kvinnetiltak vil medføre større saksbehandler behov i Samisk næringsråd. Det er behov for midler til 1-en saksbehandlerstilling.

Prt. 6: Samisk spesialbibliotek (SSB)

Sametinget har vedtatt i sak 22/95 at SSB overføres tingets forvaltning, når SSB er oppgradert og omgjort til en ren statsinstitusjon.

Sametinget slutter seg til arbeidsgruppens forslag med hensyn til arbeidsoppgaver, bemanningsplan og budsjett for enheten, og ber om at Kulturdepartementet og Kommunal- og arbeidsdepartementet tilfører stillingsmessige og økonomiske ressurser for å gjennomføre organiseringen.

Økonomiske konsekvenser av arbeidsgruppens forslag til organisering er til sammen på kr 3.375.764,-.

Prt. 7: Samisk jordbruksplan og handlingsplan for samiske kyst- og fjordområder

Følge opp tiltak i Samisk jordbruksplan og handlingsplan for samiske kyst- og fjordområder. Blant de tiltak som lanseres innenfor de 8 satsingsområder i handlingsplanen, vil tiltak innenfor 5 av områdene være et ansvar for oppfølging i Samisk næringsråd. I tillegg vil det

Sign: SS / EKN

være naturlig å forvente at innstillingen fra Samisk fiskerirutvalg vil avstedkomme prosjekter/tiltak som krever oppfølging og finansiering i Samisk utviklingsfond. Det samme vil gjelde for realisering av en samisk reiselivsplan.

Prt. 8: Saksbehandler til Samisk kulturminneråd

Samisk kulturminneråd har i dag 11 stillingshjemler. Samisk kulturminneråd har ikke fått gjennomført sin etablering etter tingets forutsetninger da det mangler 1-en stillingshjemmel. Ved full bemanning vil Samisk kulturminneråd være i stand til å opprette et Nordlandskontor slik Miljøverndepartementet har bestemt i sitt brev av 16.12.93.

Prt. 9: Saksbehandlere til Sametingets hovedadministrasjon

Sametinget har siden opprettelsen møtt et stort informasjonsbehov fra norsk, samisk og utenlandsk publikum om samiske forhold generelt, og om Sametingets virksomhet spesielt. Sametinget har behov for midler til 1-en stillingshjemmel for å videreføre det arbeidet som er påbegynt på informasjonssiden.

Sametingets hovedadministrasjon har hovedansvaret for Sametinget og de underliggende råd. Hovedadministrasjonen er ikke blitt styrket i avdelingen for kontoret for administrasjons- og personalsaker, mens antallet ansatte i hele Sametingets system har økt til 38 stillinger pr. i dag. For å styrke denne avdelingen er det behov for midler til 1-en stillingshjemmel.

Sametingets hovedadministrasjon har behov for styrking av forværelset. Etter valget i oktober har Sametinget valgt ny president og visepresident. Begge har kontor i hovedadministrasjonen. Det vil være behov for en sekretær som har til oppgave å utføre oppgaver som presidenten og visepresidenten tillegger. Av oppgavene kan være møtetilrettelegginger, skrivearbeid, telefontjenester m.m.

Prt. 10 Samisk parlamentarisk råd - andelen til det norske Sameting

Sametingene i Sverige, Finland og Norge har 6. februar 1997 undertegnet en avtale om et institusjonalisert samarbeid i saker som berører samer i flere stater, eller samene som ett folk. For å legge forholdene til rette for samarbeidet har sametingene besluttet å opprette Samisk parlamentarisk råd. Rådet etableres i Kautokeino. I første fase er Samisk parlamentarisk råd organisert som et prosjekt. For å kunne videreføre dette er det nødvendig med tilførsel av midler.

Sign: SS / EKN

2.2. Sametinget fremmer følgende forslag til vedtak på Sametingets eget budsjett:

Kap./Dep	Formål:	Forslag 1998:	Ønsket bev. 1999
856/BFD	Post 60 Barnehager; Driftstilskudd til barnehager. Tilskudd til samiske barnehager	6.000.000	7.000.000
320/KD	Post 73 Nasjonale kulturbygg, Åja i Kåfjord	500.000	1.000.000
321/KD	Post 73 Kunstnerstipend m.m. 4 stipend skal gå til samiske kunstnere a kr 99.000 + 115.000 til andre typer stipend. Økes med 3 stipender i 1999.	511.000	808.000
324/KD	Post 70 Samisk teater	9.118.000	12.360.000
328/KD	Post 60 Tilskuddsordning for museer. Arran 1 mill.kr, Varanger 230.000, Museet Kautokeino 100.000, Saemien Sijte 385.000, Varanger Samiske Museum, 1 mill.kr. Arran får i tillegg 1 mill.kr over post 78.	1.715.000	2.715.000 1.000.000
328/KD	Post 70 Nasjonale institusjoner - De samiske samlinger	2.595.000	3.200.000
335/KD	Post 75 Tilskudd til samiske aviser	7.700.000	9.000.000
1429/MD	Post 72 Riksantikvaren; Samisk kulturminnevern	600.000	1.000.000
701/SH	Post 21 Helsetiltak	5.000.000	5.000.000

Begrunnelse til Sametingsrådets vedtak på poster utenfor Sametingets budsjett:

Kap.856/Dep. BFD Tilskudd til samiske barnehager

Det gis et særskilt tilskudd til samiske barnehager i tillegg til det ordinære driftstilskuddet. Målet med tilskuddet er å legge forholdene til rette for at kommuner og private barnehageeiere skal kunne gi barn fra språklige og kulturelle minoriteter et godt barnehagetilbud. Det foreslås at bevilgningen for 1999 økes til 7 mill.kr.

Kap. 320/Dep. KD Nasjonale kulturbygg. Åja i Kåfjord

Departementet foreslår at det blir bevilget kr 500 000 til programmering av 2. byggetrinn av AJA Samisk senter. Som forutsetning for bevilgningen settes det at kommunen og fylkeskommunen deltar i finansieringen.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 1 mill. kr til prosjektering av AJA Samisk senter.

Kap. 321/KD Kunstnerstipend m.m.

Det er satt av arbeidsstipend til minst fire samiske kunstnere a kr 99.000,- og i tillegg er det satt av kr 115.000 til andre typer stipend.

Sametinget foreslår at bevilgningen økes med ytterligere 4 stipender til samiske kunstnere a kr 99.000. Ønsket bevilgning for 1999 blir kr 808.000,00.

Kap. 324/Dep. KD Samisk teater

Sign: SS / ERN

Departementet har foreslått en bevilgning på 9,1 mill. kr til Beavvas Sámi Teahter i 1998. Dette er langt under det teateret selv hadde budsjettet. For å kunne utføre de tiltakene som er satt av teateret er det behov for en bevilgning på 12,3 mill. kr.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til kr. 12.360.000.

Kap. 328/Dep. KD Tilskuddsordning for museer

Bevilgningen på denne posten blir utbetalt til fylkeskommunene og gjelder den statlige delen av tilskuddet til museumsdrift i fylkeskommunene. Fylkeskommunene yter også selv driftsmidler til museene og fordeler det samlede offentlige tilskuddet. Departementet har foreslått at bevilgningen i 1997 videreføres til 1998 med samme beløp. Ønsket bevilgning for 1999 er 2,7 mill.kr. I denne økningen er det lagt inn en bevilgning på 1 mill. kr til Varanger Samiske Museum.

Kap. 328/Dep. KD Nasjonale institusjoner - De samiske samlinger

Departementet har foreslått en bevilgning på 2,6 mill. kr til De samiske samlinger i 1998. Dette er noe mindre enn institusjonen hadde budsjettet for 1998. Budsjettet var på 3,2 mill.kr.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 3,2 mill. kr for å kunne utføre de oppgaver De samiske samlinger er pålagt.

Kap. 335/Dep. KD Tilskudd til samiske aviser

Bevilgningen foreslås videreført og økt til 7,7 mill. kr i 1998. Bevilgningen gjelder driftstilskudd og tilskudd til språkutvikling til samiske aviser.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 9 mill. kr.

Kap. 1429/Dep. MD Riksantikvaren

Det er satt av kr. 600.000 i 1998 til Samisk kulturminnevern for å styrke innsatsen knyttet til tekniske og industrielle kulturminner.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 1 mill. for å kunne støtte opp under ulike kulturminne- og kulturmiljøprosjekter som gjør aktiv bruk av lokalmiljøet. Dette vil igjen bidra til engasjement omkring samiske kulturminner spesielt, og samisk kultur og historie generelt.

Kap. 701/Dep. SH Helsetiltak

Departementet har foreslått at det avsettes 5 mill. kr i 1998 til oppfølging av Plan for helse- og sosialtjenester til den samiske befolkning. Sametingets vurdering er at det er langt større behov for midler og tiltak til oppfølging av planen. De midler som er satt av for 1998 er minimumskravene som Sametinget kan gå med på.

Forslag 1: representant Nils Henrik Måsø, SP's sametingsgruppe:

Endringsforslag:

side 4

Kap. 335/KD - Post tilskudd til samiske aviser

Forslag 1998: kr. 8.000.000

Ønsket bevilgning 1999: kr. 9.900.000

side 5

Kap. 335/ dep. KD - Tilskudd til samiske aviser

Bevilgningen foreslås videreført og økt til 8,0 millioner kr. i 1998. Bevilgningen gjelder

Sign: SS / EKN

grunntilskudd og driftstilskudd til samiske aviser.
Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 9,9 millioner kroner.

Forslag 2: representant Johan Mikkel Sara, AP's sametingsgruppe:

Nytt pkt. 11

Samisk filmfond beløp kr. 2.000.000,-

Det opprettes et samisk filmfond for finansiering av samisk film og videoproduksjon.

Forslag 3: representant Willy Ørnebakk, AP's sametingsgruppe:

1. Kap 335/KD - Post 75 Tilskudd til samiske aviser
Forslag 1998: 8 mill.kr.
Ønsket bevilgning 1999: 9,9 mill.kr.
2. Side 1: Kap. 0540-post 51. SUF-budsjett ønskes til 5 mill.kr.
3. Ekstrautgifter til tospråklighet, innarbeides i det ordinære budsjett for 1999, og gis som øremerket tilskudd. Dette føres opp for de enkelte budsjettår etter 1999.
Det lages beregning over hver enkelt kommunes ekstrautgifter i de årene staten har unnlatt å dekke tospråklighetsutgiftene. Dette bevilges som en engangssum i 1999.

Forslag 4: representant Geir Tommy Pedersen, NSR's sametingsgruppe:

Endring til: Side 4 pkt 2.2

Sametinget fremmer følgende forslag til vedtak på poster utenfor Sametingets eget budsjett:

328/KD Post 70 Nasjonale institusjoner - De Samiske Samlinger

pkt. 1: De Samiske Samlinger - driftsutgifter kr. 3.200.000,-
pkt. 2: Samisk kunstmuseum - prosjektering kr. 500.000,-

Side 5 pkt. kap. 328/ Dep. KD Nasjonale institusjoner - De Samiske Samlinger
siste setning:

Sametinget foreslår at det bevilges kr. 500.000.- til prosjektering av Samisk kunstmuseum.

Forslag 5: Magne A. S. Huvva, NSR's sametingsgruppe:

SPRÅKARBEID UTENFOR FORVALTNINGSOMRÅDET FOR SAMISK SPRÅK

Sametingsrådet bes arbeide for opprettelse av faste språksentre utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

Språksentrene skal betjene den samiske befolkningen bl.a i Midt-Troms, Sør-Troms, Nordre-Nordland, lule- og sørsamiske områder.

Det vises forøvrig til Samisk språkråds årsmelding for 1996, hvor det bl.a heter at språksentre er spesielt viktige i de strøkene hvor samisk språk er i ferd med å forsvinne.

Forslag 6: Ole Henrik Magga, NSR's sametingsgruppe:

Sametingsrådet får fullmakt til å foreta endringer og tillegg i pkt. 2.2 vedrørende poster utenfor Sametingets budsjett.

Forslag 7: representant Geir Tommy Pedersen, NSR's sametingsgruppe:

side 4

Kap./dep 320/KD Post 73 Nasjonale kulturbygg
Åja i Kåfjord - Ønsket behov 1999: 13.000.000.-

Sign: SS / EKN

side 5 øverst

Sametinget foreslår en bevilgning på 13 mill. kr. til Ája Samisk Senter til utbygging i 1999.

side 2

Post 3 Samisk kulturfond

Ája Samisk Senter kommer inn under posten 52.3 Tilskudd til samiske kulturhus med budsjettert driftsstøtte.

Forslag 8: representant Eva Josefsen, NSR's sametingsgruppe:

Posten «språkarbeid utenfor forvaltningsområdet» kap 540/53 kr. 1.500.000,- flyttes fra del 4 Andre tiltak (s.17) til pkt. 2.1 (s.1) og inn som ny prioritet 3. Øvrige prioriteringer flyttes tilsvarende ned.

III. Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede.

- Forslag 4, 5, 7 og pkt. 3 i forslag 3 ble oversendt Sametingsrådet for videre behandling.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Forslag 1 og pkt. 1 i forslag 3 ble enstemmig vedtatt.
2. Forslag 2 ble enstemmig vedtatt.
3. Forslag 3, pkt. 2, ble enstemmig vedtatt.
4. Forslag 6 ble enstemmig vedtatt.
5. Forslag 8 ble enstemmig vedtatt.
6. Sametingsrådets innstilling med vedtatte tillegg og endringer ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Ragnhild Nystad, saksordfører	
2.	Nils Henrik Måsø	Egil Olli Geir Tommy Pedersen
3.	Ragnhild Nystad	
4.	Johan Mikkel Sara	Sven-Roald Nystø
5.	Geir Tommy Pedersen	Magnhild Mathisen Johan Mikkel Sara
6.	Nils Henrik Måsø	Geir Tommy Pedersen Einar Lifjell
	Geir Tommy Pedersen (til forr. orden)	
7.	Peder Mathisen	Sven-Roald Nystø
8.	Ole Henrik Magga	
9.	Eva Josefsen	
10.	Magne A. S. Huuva	
11.	Willy Ørnebakk	

Sign: SS / EKN

12.	Einar Lifjell	
13.	Olav Magnar Dikkanen	
14.	Sven-Roald Nystø	
15.	Amund Eriksen	
16.	Asbjørg Skåden	
17.	Geir Tommy Pedersen	
18.	Egil Olli	
19.	Inge Arne Eriksen	
20.	Roger Pedersen	
21.	Nils Henrik Måsø	
22.	Ragnhild Nystad	
	Geir Tommy Pedersen (til forslaget)	
	Ragnhild Nystad (til avstemming)	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Sametinget fremmer med dette følgende forslag til tiltak på Sametingets eget budsjett i prioritert rekkefølge:

Prt.:	Tiltak:	Beløp:
1.	Kap. 0540, post 30 Nytt Sametingsbygg - inventar	5.000.000
2.	Kap. 0540, post 01 Språktiltak	1.000.000
3.	Kap. 0540, post 53 Språkarbeid utenfor forvaltningsområdet	1.500.000
4.	Kap. 0540, post 52 Samisk kulturfond	3.000.000
5.	Kap. 0540, post 70 Samiske barn og ungdom	2.000.000
6.	Kap. 0540, post 01 Saksbehandler til Samisk næringsråd	600.000
	Kap. 0540, post 51 Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde	5.000.000
7	Kap. 0540, post 70 Samisk spesialbibliotek (SSB)	3.400.000
8	Kap. 0540, post 51 Samisk jordbruks- og handlingsplan for samiske kyst- og fjordområder	2.000.000
9	Kap. 0540, post 01 Saksbehandler til Samisk kulturminneråd i.h.t. planen	600.000
10.	Kap. 0540, post 01 - 3 stillinger til Sametingets hovedadministrasjon; informasjonskonsulent, økonomi- og personalkonsulent og sekretær til forværelset	1.200.000
11	Kap. 0540, post 01 Samisk parlamentarisk råd - andelen til det norske Sameting	300.000
12	Kap. 0540, post 52 - Samisk filmfond	2.000.000
	Sum	27.600.000

Sign: SS , EKN

Begrunnelse:**Prt. 1: Nytt Sametingsbygg - inventar m.m.**

Sametinget har vedtatt å bygge nytt sametingsbygg. Prosjektarbeidet er startet og byggestart er beregnet til 1998. Kostnadsrammen for bygget er 92,8 mill.kr. Det er ikke budsjettert med midler til inventar i det nye Sametingsbygget. Våre foreløpige beregninger til inventar er 5 mill. kr.

Prt. 2 og 3: Språktiltak

Til fullfinansiering av de planer tinget har lagt i form av tiltak slik Språkrådet har utarbeidet dem, er det behov for en vesentlig styrking. Det må settes av midler på 2,5 mill. kr. til fremtidig organisering av samisk språknemnd / Nordisk samarbeid, språkundersøkelse, tolkeprøve og autorisasjonsordning og utvikling av terminologi, og til språktiltak utenfor forvaltningsområdet til samelovens språkregler.

Prt. 4: Samisk kulturfond

Søkingen til Samisk kulturfond er økende og mange gode søknader innen litteratur, musikk og bildende kunst må avslås p.g.a. manglende midler. Med en ramme på 5 mill. kr til fordeling tilsier det at 2/3 av søknader må avslås. Denne situasjonen synes ikke å være tilfredsstillende verken for søkere eller samisk kultur generelt.

Prt. 5: Samisk barn og ungdom

Sametinget v/Samisk kulturråd forvalter 1,25 mill. kr. gjennom tilskuddsordningen Samiske barns oppvekstvilkår. Samisk kulturråd opplever at antall søknader til tilskuddsordningen øker kraftig. Tilskuddsordningen må økes med kr. 800.000,-.

Sametinget går inn for at det opprettes en ny tilskuddsordning som skal sikre permanent utgivelse av samiske publikasjoner for barn og unge.

Sametinget vil i likhet med tidligere år for 1999 opprettholde sin henstilling om etablering av en egen tilskuddsordning for samisk idrett.

Prt. 6: Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde

Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde omfatter nå 6 nye kommuner i tillegg til de 15 som allerede er innenfor mandatområdet. I forbindelse med utvidelse av virkeområdet må fondsbudsjettet økes. I tillegg skal det etter forskriftene ytes fondsstøtte til kultur- og språktiltak og til reindriftssamisk næringsvirksomhet.

Utvidelse av virkeområdet og satsing på kvinnetiltak vil medføre større saksbehandler behov i Samisk næringsråd. Det er behov for midler til 1-en saksbehandlerstilling.

Prt. 7: Samisk spesialbibliotek (SSB)

Sametinget har vedtatt i sak 22/95 at SSB overføres tingets forvaltning, når SSB er oppgradert og omgjort til en ren statsinstitusjon.

Sametinget slutter seg til arbeidsgruppens forslag med hensyn til arbeidsoppgaver, bemanningsplan og budsjett for enheten, og ber om at Kulturdepartementet og Kommunal- og arbeidsdepartementet tilfører stillingsmessige og økonomiske ressurser for å gjennomføre organiseringen.

Økonomiske konsekvenser av arbeidsgruppens forslag til organisering er til sammen på kr. 3.375.764,-.

Prt. 8: Samisk jordbruksplan og handlingsplan for samiske kyst- og fjordområder

Sign: SS / ELN

Følge opp tiltak i Samisk jordbruksplan og handlingsplan for samiske kyst- og fjordområder. Blant de tiltak som lanseres innenfor de 8 satsingsområder i handlingsplanen, vil tiltak innenfor 5 av områdene være et ansvar for oppfølging i Samisk næringsråd. I tillegg vil det være naturlig å forvente at innstillingen fra Samisk fiskeriutvalg vil avstedkomme prosjekter/tiltak som krever oppfølging og finansiering i Samisk utviklingsfond. Det samme vil gjelde for realisering av en samisk reiselivsplan.

Prt. 9: Saksbehandler til Samisk kulturminneråd

Samisk kulturminneråd har i dag 11 stillingshjemler. Samisk kulturminneråd har ikke fått gjennomført sin etablering etter tingets forutsetninger da det mangler 1-en stillingshjemmel. Ved full bemanning vil Samisk kulturminneråd være i stand til å opprette et Nordlandskontor slik Miljøverndepartementet har bestemt i sitt brev av 16.12.93.

Prt. 10: Saksbehandlere til Sametingets hovedadministrasjon

Sametinget har siden opprettelsen møtt et stort informasjonsbehov fra norsk, samisk og utenlandsk publikum om samiske forhold generelt, og om Sametingets virksomhet spesielt. Sametinget har behov for midler til 1- en stillingshjemmel for å videreføre det arbeidet som er påbegynt på informasjonssiden.

Sametingets hovedadministrasjon har hovedansvaret for Sametinget og de underliggende råd. Hovedadministrasjonen er ikke blitt styrket i avdelingen for kontoret for administrasjons- og personalsaker, mens antallet ansatte i hele Sametingets system har økt til 38 stillinger pr. i dag. For å styrke denne avdelingen er det behov for midler til 1-en stillingshjemmel.

Sametingets hovedadministrasjon har behov for styrking av forværelset. Etter valget i oktober har Sametinget valgt ny president og visepresident. Begge har kontor i hovedadministrasjonen. Det vil være behov for en sekretær som har til oppgave å utføre oppgaver som presidenten og visepresidenten tillegger. Av oppgavene kan være møtetilrettelegginger, skrivearbeid, telefontjenester m.m.

Prt. 11 Samisk parlamentarisk råd - andelel til det norske Sameting

Sametingene i Sverige, Finland og Norge har 6. februar 1997 undertegnet en avtale om et institusjonalisert samarbeid i saker som berører samer i flere stater, eller samene som ett folk. For å legge forholdene til rette for samarbeidet har sametingene besluttet å opprette Samisk parlamentarisk råd. Rådet etableres i Kautokeino. I første fase er Samisk parlamentarisk råd organisert som et prosjekt. For å kunne videreføre dette er det nødvendig med tilførsel av midler.

Prt. 12 Samisk filmfond

Det opprettes et samisk filmfond for finansiering av samisk film- og videoproduksjon.

Sign: SS EKN

Sametinget fremmer følgende forslag til tiltak utenfor Sametingets eget budsjett:

Kap./Dep	Formål:	Forslag 1998:	Ønsket bev. 1999
856/BFD	Post 60 Barnehager; Driftstilskudd til barnehager. Tilskudd til samiske barnehager	6.000.000	7.000.000
320/KD	Post 73 Nasjonale kulturbygg, Ája i Kåfjord	500.000	1.000.000
321/KD	Post 73 Kunstnerstipend m.m. 4 stipend skal gå til samiske kunstnere a kr 99.000 + 115.000 til andre typer stipend. Økes med 3 stipender i 1999.	511.000	808.000
324/KD	Post 70 Samisk teater	9.118.000	12.360.000
328/KD	Post 60 Tilskuddsordning for museer. Arran 1 mill.kr, Varanger 230.000, Museet Kautokeino 100.000, Saemien Sijte 385.000, Varanger Samiske Museum, 1 mill.kr. Arran får i tillegg 1 mill.kr over post 78.	1.715.000	2.715.000 1.000.000
328/KD	Post 70 Nasjonale institusjoner - De samiske samlinger	2.595.000	3.200.000
335/KD	Post 75 Tilskudd til samiske aviser	8.000.000	9.900.000
1429/MD	Post 72 Riksantikvaren; Samisk kulturminnevern	600.000	1.000.000
701/SH	Post 21 Helsetiltak	5.000.000	5.000.000

Begrunnelse:**Kap.856/Dep. BFD Tilskudd til samiske barnehager**

Det gis et særskilt tilskudd til samiske barnehager i tillegg til det ordinære driftstilskuddet. Målet med tilskuddet er å legge forholdene til rette for at kommuner og private barnehageeiere skal kunne gi barn fra språklige og kulturelle minoriteter et godt barnehagetilbud. Det foreslås at bevilgningen for 1999 økes til 7 mill.kr.

Kap. 320/Dep. KD Nasjonale kulturbygg. Ája i Kåfjord

Departementet foreslår at det blir bevilget kr. 500.000 til programmering av 2. byggetrinn av AJA Samisk senter. Som forutsetning for bevilgningen settes det at kommunen og fylkeskommunen deltar i finansieringen.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 1 mill. kr til prosjektering av AJA Samisk senter.

Kap. 321/KD Kunstnerstipend m.m.

Det er satt av arbeidsstipend til minst fire samiske kunstnere a kr 99.000,- og i tillegg er det satt av kr 115.000 til andre typer stipend.

Sametinget foreslår at bevilgningen økes med ytterligere 4 stipender til samiske kunstnere a kr 99.000. Ønsket bevilgning for 1999 blir kr 808.000,00.

Kap. 324/Dep. KD Samisk teater

Sign: SS / EKN

Departementet har foreslått en bevilgning på 9,1 mill. kr. til Beavvvas Sámi Teahter i 1998. Dette er langt under det teateret selv hadde budsjettet. For å kunne utføre de tiltakene som er satt av teateret er det behov for en bevilgning på 12,3 mill. kr.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til kr. 12.360.000.

Kap. 328/Dep. KD Tilskuddsordning for museer

Bevilgningen på denne posten blir utbetalt til fylkeskommunene og gjelder den statlige delen av tilskuddet til museumsdrift i fylkeskommunene. Fylkeskommunene yter også selv driftsmidler til museene og fordeler det samlede offentlige tilskuddet. Departementet har foreslått at bevilgningen i 1997 videreføres til 1998 med samme beløp. Ønsket bevilgning for 1999 er 2,7 mill.kr. I denne økningen er det lagt inn en bevilgning på 1 mill. kr. til Varanger Samiske Museum.

Kap. 328/Dep. KD Nasjonale institusjoner - De samiske samlinger

Departementet har foreslått en bevilgning på 2,6 mill. kr til De samiske samlinger i 1998. Dette er noe mindre enn institusjonen hadde budsjettet for 1998. Budsjettet var på 3,2 mill.kr.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 3,2 mill. kr for å kunne utføre de oppgaver De samiske samlinger er pålagt.

Kap. 335/Dep. KD Tilskudd til samiske aviser

Bevilgningen foreslås videreført og økt til 8,0 mill. kr. i 1998. Bevilgningen gjelder grunntilskudd og driftstilskudd til samiske aviser.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 9,9 mill. kr.

Kap. 1429/Dep. MD Riksantikvaren

Det er satt av kr 600.000 i 1998 til Samisk kulturminnevern for å styrke innsatsen knyttet til tekniske og industrielle kulturminner.

Sametinget foreslår at bevilgningen blir økt til 1 mill. for å kunne støtte opp under ulike kulturminne- og kulturmiljøprosjekter som gjør aktiv bruk av lokalmiljøet. Dette vil igjen bidra til engasjement omkring samiske kulturminner spesielt, og samisk kultur og historie generelt.

Kap. 701/Dep. SH Helsetiltak

Departementet har foreslått at det avsettes 5 mill. kr i 1998 til oppfølging av Plan for helse- og sosialtjenester til den samiske befolkning. Sametingets vurdering er at det er langt større behov for midler og tiltak til oppfølging av planen. De midler som er satt av for 1998 er minimumskravene som Sametinget kan gå med på.

Sametingsrådet får fullmakt til å foreta endringer og tillegg i pkt. 2.2 vedrørende poster utenfor Sametingets eget budsjett.

Saken avsluttet 28. november 1997 kl. 13.10.

Sign: SS / EKN

Sak 46/97 Oppnevning av Sametingets underliggende råd

Saken påbegynt 28. november 1997 kl. 09.13.

I. Dokumenter

- Senterpartiets, Arbeiderpartiets og Samenes Valgforbunds forslag i sak 35/97
Kunngjøring av nye saker om sammensetting av underliggende råd og utvalg

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Sametinget delegerer Sametingsrådet myndighet til å foreta oppnevninger av Sametingets representanter til styrer, råd og utvalg etter følgende retningslinjer:

1. Sametingets underliggende fagråd oppnevnes av Sametingsrådet etter forslag fra blant annet de politiske gruppene i Sametinget. Oppnevningen skal så langt mulig, skje etter forholdstallsprinsippet slik at gruppene blir representert etter styrkeforholdet. Oppnevningen gjøres i samråd med gruppelederne. De fagråd dette gjelder er Samisk næringsråd, Samisk kulturråd, Samisk kulturminneråd og Samisk språkråd. Disse oppnevnes for perioden 1.januar 1998 - 31.desember 2001, såfremt Sametinget i mellomtiden ikke bestemmer noe annet.
2. Samisk utdanningsråd oppnevnes av Sametingsrådet etter forslag fra blant annet de politiske gruppene i Sametinget. Oppnevningen skal så langt mulig, skje etter forholdstallsprinsippet slik at gruppene i tinget blir representert etter styrkeforholdet. Oppnevningen gjøres i samråd med gruppelederne. Rådet oppnevnes for perioden 1.januar 1998 - 31.desember 2001, såfremt Sametinget i mellomtiden ikke bestemmer noe annet.
3. Andre oppnevninger foretas løpende av Sametingsrådet etter forslag fra blant annet de politiske gruppene i Sametinget.

Delegasjonen gjelder for valgperioden 1997 - 2001.

Forslag 1: representant Egil Olli, fellesforslag fra AP', SP' og SVF's sametingsgrupper:

1. Sametingets plenum velger Samisk næringsråd, Samisk kulturråd, Samisk språkråd og Samisk kulturminneråd.
2. Sametingets valgkomite fremmer samla forslag til plenum, etter forslag fra gruppene.
3. Valget skal skje etter forholdstallsprinsippet, slik at gruppene blir representert etter styrkeforholdet.
Underliggende råd velges for perioden 1. januar 1998 - 31. desember 2001, såfremt Sametinget i mellomtiden ikke bestemmer noe annet.
4. Sametinget velger Samisk utdanningsråd.
Sametingets valgkomite kommer med samla forslag til plenum, etter forslag fra gruppene. Valget skal skje etter forholdstallsprinsipp, slik at gruppene blir representert etter styrkeforholdet.
Samisk utdanningsråd velges for perioden 1. januar 1998 - 31. desember 2001, såfremt Sametinget i mellomtiden ikke bestemmer noe annet.

Sign:SS...../.....EKN.....

III. Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Sametingsrådets innstilling ble satt mot forslag 1. Sametingsrådets innstilling ble vedtatt med 22 stemmer mot 17 stemmer.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Sven-Roald Nystø, saksordfører	
2.	Egil Olli	
3.	Sven-Roald Nystø	
4.	Magnhild Mathisen	
5.	Per Solli	
6.	Nils Henrik Måsø	
7.	Einar Lifjell	
8.	Willy Ørnebakk	Ole Henrik Magga
9.	Egil Olli	
10.	Inge Arne Eriksen	
11.	Sven-Roald Nystø, saksordfører	

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Sametinget delegerer Sametingsrådet myndighet til å foreta oppnevninger av Sametingets representanter til styrer, råd og utvalg etter følgende retningslinjer:

1. Sametingets underliggende fagråd oppnevnes av Sametingsrådet etter forslag fra blant annet de politiske gruppene i Sametinget. Oppnevningen skal så langt mulig, skje etter forholdstallsprinsippet slik at gruppene blir representert etter styrkeforholdet. Oppnevningen gjøres i samråd med gruppelederne. De fagråd dette gjelder er Samisk næringsråd, Samisk kulturråd, Samisk kulturminneråd og Samisk språkråd. Disse oppnevnes for perioden 1.januar 1998 - 31.desember 2001, såfremt Sametinget i mellomtiden ikke bestemmer noe annet.
2. Samisk utdanningsråd oppnevnes av Sametingsrådet etter forslag fra blant annet de politiske gruppene i Sametinget. Oppnevningen skal så langt mulig, skje etter forholdstallsprinsippet slik at gruppene i tinget blir representert etter styrkeforholdet. Oppnevningen gjøres i samråd med gruppelederne. Rådet oppnevnes for perioden 1.januar 1998 - 31.desember 2001, såfremt Sametinget i mellomtiden ikke bestemmer noe annet.
3. Andre oppnevninger foretas løpende av Sametingsrådet etter forslag fra blant annet de politiske gruppene i Sametinget.

Delegasjonen gjelder for valgperioden 1997 - 2001.

Saken avsluttet 28. november 1997 kl. 10.15.

Sign: SS / EKN

Sak 47/97 Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget

Saken påbegynt 28. november 1997 kl. 09.00.

I. Dokumenter

- Brev av 17.11.97 fra Kommunal- og arbeidsdepartementet
- Brev av 25.09.96 fra Kommunal- og arbeidsdepartementet
- Saksfremstilling og vedtak i sak R 3/97 Tilskudd til gruppesekretærer i Sametinget - Fordeling 1997

II. Innleverte forslag

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

1. Tilskuddsordningene; tilskudd til gruppesekretærer i Sametinget og tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget, slås sammen til en tilskuddsordning: Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget, post 70.2.

Tilskuddsordningen fordeles etter samme fordelingsnøkkel som det tidligere tilskuddet til gruppesekretærer i Sametinget.

Ordnningen trer i kraft 1.01.98.

2. Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget for 1997 fordeles etter samme fordelingsnøkkel som det tidligere tilskuddet til gruppesekretærer i Sametinget.

Forslag 1: representant Ole Henrik Magga, fellesforslag fra sametingsgruppene:

3. Tilskuddsordningene tas opp til ny vurdering og revisjon i forbindelse med omorganiseringssaken høsten 1998.

III. Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.
2. Sametingsrådets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Ing-Lill Pavall, saksordfører	
2.	Ole Henrik Magga	
3.	Egil Olli	

Sign: SS / EKN

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

1. Tilskuddsordningene; tilskudd til gruppesekretærer i Sametinget og tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget, slås sammen til en tilskuddsordning: Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget, post 70.2.

Tilskuddsordningen fordeles etter samme fordelingsnøkkel som det tidligere tilskuddet til gruppesekretærer i Sametinget.

Ordnningen trer i kraft 1.01.98.

2. Tilskudd til politiske grupperinger i Sametinget for 1997 fordeles etter samme fordelingsnøkkel som det tidligere tilskuddet til gruppesekretærer i Sametinget.
3. Tilskuddsordningene tas opp til ny vurdering og revisjon i forbindelse med omorganiseringssaken høsten 1998.

Saken avsluttet 28. november 1997 kl. 09.13.

Sign: SS / EKN

Sak 48/97 Aursundsaken - Trusselen fra norske domstoler og norsk lovgivning mot sørsamenes kulturgrunnlag

Saken påbegynt 27. november 1997 kl. 17.45.

I. Dokumenter

- Høyesterettsdom av 24. oktober 1997 i sak lnr. 61/1997, nr. 96/1996
- Forslag 14, sak 40/97 Kunngjøring av nye saker

II. Innleverte forslag

Forslag 1, representant Ole Henrik Magga, NSR's sametingsgruppe:

Høyesterett har nå i flere saker, senest i den såkalte «Aursund-saken», fradømt den samiske part retten til reinbeite innenfor det samiske reindriftsområde. Rettsapparatet har i denne og tilsvarende saker vist at man ikke er villig til å ta hensyn til det samiske folks krav til vern av sine landområder. Dette til tross for Norges ratifisering av internasjonale konvensjoner som skal sikre urfolk et slikt vern.

Sametinget er skremt over at Høyesteretts dom av 24. oktober 1997 varsler en intensivering av tidligere tiders kolonisering av samiske områder, og fortsetter overgrepene mot det samiske folk. Det at Høyesterett faller tilbake på en dom fra 1897, og legger avgjørende vekt på de vurderinger som da ble gjort, varsler et kraftig tilbakeslag for samiske rettigheter i sin alminnelighet.

Sametinget vil vise til følgende punkter i Høyesteretts dom:

1. Høyesterett avviser alle momenter anført av den samiske part under henvisning til at disse ble vurdert av retten i 1897.

Retten avviser derved all nyere historieforskning, kulturminneregistrering og reindriftsfaglige vurderinger, som i sum klart viser at dommen i 1897 var feil. Det alvorlige i dette både politisk, moralsk og faglig, er at man unnlater å ta et oppgjør med den utilslørte rasistiske tilnærming både rettsapparatet, historikere og politikere hadde til samene på dette tidspunkt.

Man går faktisk så langt som å sidestille historisk sakkyndige med klare sosialdarwinistiske holdninger fra slutten av forrige århundre, med dagens historieforskere som med ny viten og nye kulturminneregistreringer, systematisk har motbevist grunnlaget for det historiske grunnlag retten hadde i 1897.

2. Høyesterett stiller samme krav til rettserverv for reindriften som forøvrig i tingsretten. Dette er et klart brudd med bestemmelsene i ILO konvensjon nr. 169s artikkel 14, der det heter at:

«... Når forholdene tilsier det, skal det treffes tiltak for å sikre vedkommende folks rett til å bruke landområder der de ikke er de eneste som lever, men som de tradisjonelt har hatt tilgang til for sitt livsopphold og sin tradisjonelle virksomhet. I denne sammenheng skal det legges spesiell vekt på situasjonen for nomadiske folk og personer som driver flyttejordbruk.»

Sign: SS / EKN

Manglende anerkjennelse av reindriftens egenart og samisk sedvane og rettsoppfatning, medfører at samiske rettigheter ikke har det vern norske myndigheter i mange sammenhenger hevder.

3. Høyesterett avviser topografi og naturlige grenser som argument for samisk side, men bruker det til inntekt for de norske eierinteresser.

Førstevoterende sier følgende om topografi, og naturgitte grenser anført av samisk side:

«Jeg finner ikke - som anført av ankende part - at reindriftens egenart, reinens natur og næringsvandring og topografiens betydning kan føre til at det her må stilles vesentlig lempeligere krav til rettsverv ved alders tids bruk enn ellers i tingsretten.

.....

Men den ankende part fører etter min mening synspunktet for langt. En nærliggende konsekvens av den ankende parts syn vil kunne være at det praktisk talt blir umulig å trekke en grense for reinbeiterett i utmarksterreng i høyfjellet.» (se side 11 i domspremissene)

Her avvises de samiske og reindriftsfaglige argumentene i sin helhet. Retten unnlater helt å påpeke det faktum at dalfører, innsjøer og lignende, danner slike naturlige grenser, og alltid har gjort det. Samtidig benytter førstevoterende det samme argument mot samene, når følgende påpekes:

*«Når det gjelder spørsmålet om reinbeiterett i den østlige del av dagens tvisteområde, som ikke ble omfattet av 1897-dommen, må denne dom langt på vei ha samme beviskraft for dette området. Jeg viser for så vidt til hva jeg allerede har framhevet, og peker på at **det ikke er noen naturlige grenser mellom den østlige og vestlige del av tvisteområdet.**» (se side 11 og 12 i domspremissene)*

Sametinget spør seg hvilke *naturlige grenser* det her er snakk om.

Denne inkonsekvensen i dommen til fordel for den norske part, viser med største tydelighet at den samefientlige ånden fra slutten av forrige århundre, lever i beste velgående innenfor rettsapparatet også i 1997.

Den faktiske konsekvens av dommen er at Høyesterett lanserer en dominoteori som innebærer at reindriftsretten i all tilgrensende eiendom til det foreliggende tvisteområdet bør bortfalle, og den politiske målsetting fra forrige århundre nås. I *Indredepartementets Foredrag af 2den Februar 1869* heter det nemlig at:

«...i økonomisk Henseende og bortset fra Finmarkens Amts Nomader, som holder til i Norge Aaret rundt, kan det ikke være tvivlsomt, at Nomadevæsenet er for Norge en saa stor Byrde uden tilsvarende Fordele, at man ubetinget maatte ønske dets ophør.» (Odelsthingsproposition 1871, s. 31).

Såvidt Sametinget er kjent med eksisterer det ikke private eiendommer innenfor det samiske reindriftsområde, som er etablert med naturlige grenser for reindriften.

4. Høyesterett avviser betydningen av anerkjennelsen av reindriftsretten i den nye reindriftsloven.

Det kunne vært et håp at man for ettertiden skulle kunne få etablert ett nytt rettighetsvern gjennom revisjonen av reindriftsloven i 1996. Dette avviser Høyesterett, og dommen er derfor en gavepakke til de som nå ønsker å fravriste den samiske bruksretten med loven i hånd.

Sign: SS / EKN

I tillegg inneholder domspremissene en rekke tendensiøse og feilaktige påstander og opplysninger som kan påpekes.

På vegne av det samiske folket i Norge vil Sametinget uttale:

De seneste tids rettsaker vedrørende sørsamenes reindriftsrett viser at det norske rettsapparatet verken har vilje eller sakskompetanse til å avgjøre slike tvister på en rettferdig måte. Sametinget er opprørt over dommen i Aursundsaken og frykter at dette er innledningen til den endelige utryddelse av sørsamisk reindrift. Dommen er bygget på materiale og tolkning fra en forvaltning og rettspraksis som har forfulgt og undertrykket den sørsamiske reindrift som næringsform og kulturform i mer enn hundre år. Dette trodde Sametinget ikke kunne skje i vår tid.

Beklagelser i den senere tid fra norske myndigheter av tidligere tiders overgrep kommer i et tvilsomt lys når samiske rettigheter og samenes muligheter til å overleve som folk i nåtida neglisjeres så grovt som i de ovenfor nevnte saker.

For å rette opp fortidens overgrep og for å få til en rettferdig sikring av det materielle grunnlaget for sørsamisk kultur krever Sametinget at:

1. samiske sedvaner og rettighetsoppfatninger anerkjennes i tråd med politiske lovnader og folkerettslige prinsipper
2. tapt beitemark for sørsamisk reindrift tilbakeføres som beitemark for sørsamisk reindrift
3. samene får erstatning for de utgifter de er påført i de foreliggende rettsprosesser og kompensasjon for de belastninger de er påført
4. den samiske reindriften fritas for ytterligere belastninger i rettsapparatet ved at det samiske reinbeiteområdet anerkjennes som rettighetsområde i sin helhet og justeres i forhold til uødvendige naturlige/topografiske grenser
5. de nødvendige lovrevisjoner foretas for å sikre samenes næringsgrunnlag og kulturgrunnlag i norsk lovgivning

Sametinget appellerer til norske myndigheter å vise mer respekt for urfolksrettigheter og forpliktelsene i urfolksretten og internasjonal folkerett, i sitt arbeid i internasjonale fora.

Da disse spørsmål har mange paralleller i de andre nordiske land er det helt nødvendig å koordinere arbeidet i disse spørsmål på nordisk plan både i mellom sametingene og regjeringene i de nordiske land.

III. Vøtering

Av 39 representanter var 38 tilstede.

Vøtingen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

1. Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

IV. Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V. Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1.	Ole Henrik Magga, saksordfører	
2.	Leif Elsvatn	

Sign: SS / EKN

3.	Elisabeth Hegge Guttorm
4.	Aile Javo
5.	Per A. Bæhr
6.	Inge Even Danielsen
7.	Magne A. S. Huuva
8.	Eva Josefsen
9.	Asbjørg Skåden
10.	Randi Skum
11.	Sven-Roald Nystø
12.	Geir Tommy Pedersen
13.	Ole Henrik Magga, saksordfører

VI. Sametingets vedtak etter voteringen er følgende:

Høyesterett har nå i flere saker, senest i den såkalte «Aursund-saken», fradømt den samiske part retten til reinbeite innenfor det samiske reindriftsområde. Rettsapparatet har i denne og tilsvarende saker vist at man ikke er villig til å ta hensyn til det samiske folks krav til vern av sine landområder. Dette til tross for Norges ratifisering av internasjonale konvensjoner som skal sikre urfolk et slikt vern.

Sametinget er skremt over at Høyesteretts dom av 24. oktober 1997 varsler en intensivering av tidligere tiders kolonisering av samiske områder, og fortsetter overgrepene mot det samiske folk. Det at Høyesterett faller tilbake på en dom fra 1897, og legger avgjørende vekt på de vurderinger som da ble gjort, varsler et kraftig tilbakeslag for samiske rettigheter i sin alminnelighet.

Sametinget vil vise til følgende punkter i Høyesteretts dom:

1. Høyesterett avviser alle momenter anført av den samiske part under henvisning til at disse ble vurdert av retten i 1897.

Retten avviser derved all nyere historieforskning, kulturminneregistrering og reindriftsfaglige vurderinger, som i sum klart viser at dommen i 1897 var feil. Det alvorlige i dette både politisk, moralsk og faglig, er at man unnlater å ta et oppgjør med den utilslørte rasistiske tilnærming både rettsapparatet, historikere og politikere hadde til samene på dette tidspunkt.

Man går faktisk så langt som å sidestille historisk sakkyndige med klare sosial-darwinistiske holdninger fra slutten av forrige århundre, med dagens historieforskere som med ny viten og nye kulturminneregistreringer, systematisk har motbevist grunnlaget for det historiske grunnlag retten hadde i 1897.

2. Høyesterett stiller samme krav til rettserverv for reindriften som forøvrig i tingsretten. Dette er et klart brudd med bestemmelsene i ILO konvensjon nr. 169s artikkel 14, der det heter at:

«... Når forholdene tilsier det, skal det treffes tiltak for å sikre vedkommende folks rett til å bruke landområder der de ikke er de eneste som lever, men som de tradisjonelt har hatt tilgang til for sitt livsopphold og sin tradisjonelle virksomhet. I denne sammenheng skal det legges spesiell vekt på situasjonen for nomadiske folk og personer som driver flyttejordbruk.»

Sign: SS / EKN

Manglende anerkjennelse av reindriftens egenart og samisk sedvane og rettsoppfatning, medfører at samiske rettigheter ikke har det vern norske myndigheter i mange sammenhenger hevder.

3. Høyesterett avviser topografi og naturlige grenser som argument for samisk side, men bruker det til inntekt for de norske eierinteresser.

Førstevoterende sier følgende om topografi, og naturgitte grenser anført av samisk side:

«Jeg finner ikke - som anført av ankende part - at reindriftens egenart, reinens natur og næringsvandring og topografiens betydning kan føre til at det her må stilles vesentlig lempeligere krav til rettsverv ved alders tids bruk enn ellers i tingsretten.

.....
Men den ankende part fører etter min mening synspunktet for langt. En nærliggende konsekvens av den ankende parts syn vil kunne være at det praktisk talt blir umulig å trekke en grense for reinbeiterett i utmarksterreng i høyfjellet.» (se side 11 i domspremissene)

Her avvises de samiske og reindriftsfaglige argumentene i sin helhet. Retten unnlater helt å påpeke det faktum at dalfører, innsjøer og lignende, danner slike naturlige grenser, og alltid har gjort det. Samtidig benytter førstevoterende det samme argument mot samene, når følgende påpekes:

«Når det gjelder spørsmålet om reinbeiterett i den østlige del av dagens tvisteområde, som ikke ble omfattet av 1897-dommen, må denne dom langt på vei ha samme beviskraft for dette området. Jeg viser for så vidt til hva jeg allerede har framhevet, og peker på at det ikke er noen naturlige grenser mellom den østlige og vestlige del av tvisteområdet.» (se side 11 og 12 i domspremissene)

Sametinget spør seg hvilke naturlige grenser det her er snakk om.

Denne inkonsekvensen i dommen til fordel for den norske part, viser med største tydelighet at den samefiendtlige ånden fra slutten av forrige århundre, lever i beste velgående innenfor rettsapparatet også i 1997.

Den faktiske konsekvens av dommen er at Høyesterett lanserer en dominoteori som innebærer at reindriftsretten i all tilgrensende eiendom til det foreliggende tvisteområdet bør bortfalle, og den politiske målsetting fra forrige århundre nås. I *Indredepartementets Foredrag af 2den Februar 1869* heter det nemlig at:

«...i økonomisk Henseende og bortset fra Finmarkens Amts Nomader, som holder til i Norge Aaret rundt, kan det ikke være tvivlsomt, at Nomadevæsenet er for Norge en saa stor Byrde uden tilsvarende Fordele, at man ubetinget maatte ønske dets ophør.» (Odelstingsproposition 1871, s. 31).

Såvidt Sametinget er kjent med eksisterer det ikke private eiendommer innenfor det samiske reindriftsområde, som er etablert med naturlige grenser for reindriften.

4. Høyesterett avviser betydningen av anerkjennelsen av reindriftsretten i den nye reindriftsloven.

Det kunne vært et håp at man for ettertiden skulle kunne få etablert ett nytt rettighetsvern gjennom revisjonen av reindriftsloven i 1996. Dette avviser Høyesterett, og dommen er derfor en gavepakke til de som nå ønsker å fravriste den samiske bruksretten med loven i hånd.

Sign: SS / EKN

I tillegg inneholder domspremissene en rekke tendensiøse og feilaktige påstander og opplysninger som kan påpekes.

På vegne av det samiske folket i Norge vil Sametinget uttale:

De seneste tids rettssaker vedrørende sørsamenes reindriftsrett viser at det norske rettsapparatet verken har vilje eller sakskompetanse til å avgjøre slike tvister på en rettferdig måte. Sametinget er opprørt over dommen i Aursundsaken og frykter at dette er innledningen til den endelige utryddelse av sørsamisk reindrift. Dommen er bygget på materiale og tolkning fra en forvaltning og rettspraksis som har forfulgt og undertrykket den sørsamiske reindrift som næringsform og kulturform i mer enn hundre år. Dette trodde Sametinget ikke kunne skje i vår tid.

Beklagelser i den senere tid fra norske myndigheter av tidligere tiders overgrep kommer i et tvilsomt lys når samiske rettigheter og samenes muligheter til å overleve som folk i nåtida neglisjeres så grovt som i de ovenfor nevnte saker.

For å rette opp fortidens overgrep og for å få til en rettferdig sikring av det materielle grunnlaget for sørsamisk kultur krever Sametinget at:

1. samiske sedvaner og rettighetsoppfatninger anerkjennes i tråd med politiske lovnader og folkerettslige prinsipper
2. tapt beitemark for sørsamisk reindrift tilbakeføres som beitemark for sørsamisk reindrift
3. samene får erstatning for de utgifter de er påført i de foreliggende rettsprosesser og kompensasjon for de belastninger de er påført
4. den samiske reindriften fritas for ytterligere belastninger i rettsapparatet ved at det samiske reinbeiteområdet anerkjennes som rettighetsområde i sin helhet og justeres i forhold til nødvendige naturlige/topografiske grenser
5. de nødvendige lovrevisjoner foretas for å sikre samenes næringsgrunnlag og kulturgrunnlag i norsk lovgivning

Sametinget appellerer til norske myndigheter å vise mer respekt for urfolksrettigheter og forpliktelsene i urfolksretten og internasjonal folkerett, i sitt arbeid i internasjonale fora.

Da disse spørsmål har mange paralleller i de andre nordiske land er det helt nødvendig å koordinere arbeidet i disse spørsmål på nordisk plan både i mellom sametingene og regjeringene i de nordiske land.

Saken avsluttet 27. november 1997 kl. 18.45.

Sign: SS / EKN

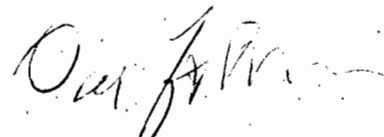
Undertegnede har lest gjennom protokollen, og finner de bokførte beslutninger å være i overensstemmelse med Sametingets vedtak.

Karášjohka 28. november 1997

Møtelederskapet

Johan Mikkel Sara
leder

Arvid Skjellhaug

Ove Johnsen

Sign: SS / EKN

Møteboksekretærer: Synnøve Solbakk og Elli Kirste Nystad

Møteboken består totalt 58 sider